

The image shows a narrow alleyway between brick buildings in Deventer. On the left is a dark, textured brick wall. On the right is a lighter brick wall with a window. A cobblestone path leads into the distance, flanked by green plants. The text is overlaid on the left side of the image.

studie

DEVENTER GANGEN & STEGEN

inventarisatie
analyses
toolbox
visie

jan 2026

**FREE
LAND
SCHAP**

studie

DEVENTER GANGEN & STEGEN

jan 2026

Opdrachtgever:

Gemeente Deventer
Team Beleid
Dhr. Raymond Schuurman
Dhr. Teun van Buul
Postbus 5000
7400 GC Deventer
rjwt.schuurman@deventer.nl
t.van.buul@deventer.nl

Opdrachtnemer:

Freelandschap
Creatief bureau voor ruimte en strategie
ir. Marc Nolden BNT
Pijlstaartvlinder 21
3544 DJ Utrecht
+31 6 29 193 153
www.freelandschap.nl
marc@freelandschap.nl

KvK: 30253064
BTW: NL 002152273 B31
IBAN: NL56 KNAB 0256 3781 42

Tekst, beeld en opmaak: Marc Nolden

© Copyright 2026

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen of openbaar gemaakt, in welke vorm of wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Freelandschap.

***Breng me naar uw stegen, en ik
vertel u wat voor stad u bent.***

M. Nolden

INHOUD

Inleiding	09
Overzichtskaart	11
1. Analyse	13
a) ooghoogteperspectief	15
b) vogelvluchtperspectief	29
2. Visie	41
a) algemene toolbox	43
b) strategische interventies	49
c) losstaande urgente plekken	59
- close up: Duivengang	67
3. Inventarisatie	73

INLEIDING

Lebuinusplein na herinrichting (2024). Foto: Bosch-Slabbers

Waarom deze studie? Deventer wil tot 2035 circa 11.000 woningen bouwen binnen de bestaande stad. Dit betekent naast nieuwe ontwikkelingen ook aandacht voor het borgen en doorontwikkelen van bestaande kwaliteiten van de historische binnenstad.

Vanuit het gebiedsprogramma Centrum&Schil is al veel geïnvesteerd in pleinen, entrees en beeldbepalende (publieke) gebouwen. Maar er zijn nog steeds plekken die aandacht vragen en waar kansen liggen. Naast een kernwinkelgebied onderscheidt Deventer ook een Dwaalmilieu: straatjes, plekken, tuinen en hoven waar rust, verrassing, kleinschaligheid en historie centraal staan. Deze wereld is complementair aan het (veel actievere) kernwinkelgebied. Samen zijn ze sterk. Een goede balans is nodig. Evenals een betere verbinding met de omringende Centrumschil. Veel van de huidige routes zijn (nog) ingericht voor de auto. Intentie is om de kleinschaligheid van de binnenstad van binnenuit naar buiten te 'trekken'. Middels de inzet van meer levendigheid in de straten en de aanleg van nieuwe bruggen, voor voetgangers en fietsers.

De afgelopen jaren is er veel gebeurd. Er zijn woningen gebouwd, pleinen heringericht en entrees versterkt. Maar naast de 'grotere opgaven' verdient ook het verfijnde weefsel van straten

en stegen aandacht. Er zijn plekken die minder goed functioneren maar wel potentieel hebben, en kunnen bijdragen aan de totaalbeleving. De 'doorbloeding' is op sommige plekken niet optimaal; hier en daar zijn plekken verlaten of zelfs verwaarloosd; waaronder ook enkele stegen. Een niet goed functionerende steeg of gang is daarmee (in potentie) een gevaar voor de leefbaarheid van de binnenstad.

Een voorbeeld is de Duivengang, waar ondernemers, bewoners en vastgoedeigenaren momenteel overlast ervaren. De gang ziet er desolaat uit en heeft geen duidelijke functie. Dat geldt ook voor de Treurnietsgang. Omdat er wel degelijk kansen liggen, zeker ook in relatie tot de omgeving, wil de gemeente graag:

- a) in algemene zin onderzoeken hoe het netwerk van gangen en stegen in de binnenstad momenteel functioneert en waar mogelijk verbeterd kan worden.
- b) een start maken met de aanpak voor de herinrichting van een eerste steeg.

Centrale vraag aan Freelandschap: om het netwerk van stegen in kaart te brengen en een samenhangend verhaal / perspectief te ontwikkelen voor het gehele stegennetwerk. Aan de hand van een algemene toolbox en een voorstel voor de aanpak van de meest urgente stegen waarmee de 'dooradering' van het dwaalmilieu in de binnenstad wordt verbeterd.

Overzichtskaart: stegen binnen de stadsplattegrond

1

A N A L Y S E

a

**O O G H O O G T E
P E R S P E C T I E F**

Een karakterologische schets. De
Deventer stegen en gangen in 12
observaties (thema's)

TASTBAAR VERLEDEN & SPOREN

Stegen zijn als tijdmachines. Je komt in contact met de geschiedenis van de stad: historische artefacten en bouwsporen, die het verhaal van de plek vertellen, of de gebeurtenissen die zich daar hebben afgespeeld tonen. Oude balken, tufsteenmuren, gevelplaquettes, middeleeuwse bestrating, oude gemarkeerde rooilijnen, bolle gevels en oude bevoorradingsruimten.

POORTEN, VENSTERS & DOORZICHTEN

Historische poorten en doorgangen zijn goede markeringen van stegen, en bieden tevens een kader/venster voor de stad erachter. Een (poëtisch) spel van licht en donker draagt daaraan bij. Deze doorzichten, korte-lange perspectieven, wekken nieuwsgierig op; ze geven lucht en licht in de wand, en vergroten de ruimtelijkheid in het straatbeeld.

MARKEREN & WELKOM HETEN (EN NIET)

Een steeg verdient een bescheiden markering, wil je het gebruik ervan bevorderen. Daar zijn (in Deventer) verschillende middelen voor. Zoals een gevelarmatuur met een (verticaal) groenaccent. Soms met een luchtboog of een schildering. Opvallend zijn die situaties waarin dat ontbreekt, minimaal is, of juist overstemd wordt. Het gebruik neemt dan gelijk af.

EIGENAARSCHAP & PERSONIFICATIE

Stegen bieden bij uitstek ruimte voor (informele) toeëigening. Dit zijn voorbeelden van bewoners die met potten, planten en bankjes de entrees van, en gevels in, de Deventer stegen, opgewaarden en zo hun eigen maken. Je voelt je daardoor te gast, het is 'hun' steeg. Een heel krachtig en positief signaal. Het werkt vaak anonimiserend, en baldadigheden, tegen.

INTIMITEIT & VERSTILLING

Stegen zijn doorgaans prachtige luwe in zichzelf gekeerde werelden. Verborgten ruimten met een eigen sfeer en verfijnde details; tussen publiek en privaat in. Het verschil in maat en schaal met de omliggende straten en pleinen is groot. Het is er stil, je bent dicht op de mensen, en hun geluiden. Die intimiteit is een kwaliteit, maar ook een die best moeilijk te beheersen is.

TOEGANKELIJKHEID & VERTROUWEN

In het verlengde van thema over verstilling, gaat dit specifiek over het tamelijk opmerkelijke feit dat veel 'woonstegen' in Deventer toegankelijk zijn. Waar in veel andere steden deze vrijwel altijd afgesloten zijn, zijn ze hier betreedbaar. De deuren zijn los. Je mag tot heel dichtbij komen. Daar spreekt vertrouwen uit. Een haast onstedelijke kwaliteit; een om te koesteren.

VERBORGEN GROEN & SPONTANE NATUUR

Diverse stegen en gangen bieden toegang tot, en/of zicht op, enkele prachtige binnenterreinen en hoven. Het contrast, de ruimte en het groen is een aangename verrassing. Soms openbaar toegankelijk, soms semi-privé, soms onbereikbaar achter een hek of een wegdraaiende gevel, maar wel zichtbaar. In de gangen, op de muren, vind je vaak unieke plantensoorten.

SPANNING & SENSATIE

Stegen zijn bij uitstek plekken die schuren, omdat ze tussen publiek en privaat in zitten. Dat maakt ze ook boeiend. Maar er zijn plekken die doorschieten, en mogelijk problematisch worden: Stegen als zwarte gaten met blinde bochten, doodlopende gangen, onverlichte portalen, graffiti en afval; ze ontmoedigen gebruik en zorg. Raken verstoken. En vragen aandacht.

STEEG NOCH STRAAT

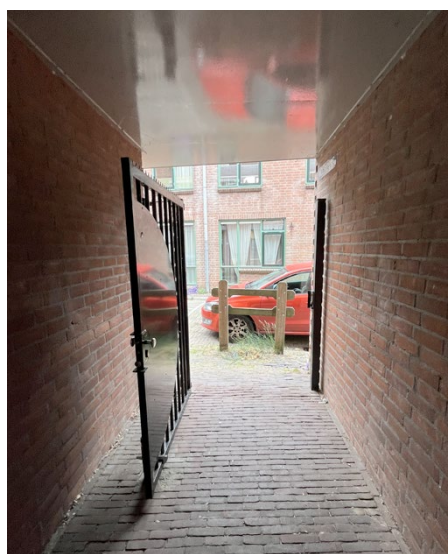
Opvallend in Deventer is dat veel stegen de breedte hebben van een straat. Sommigen waren altijd al zo breed, anderen zijn dat geworden door wijzigingen in de stedenbouwkundige structuur. Die overmaat, in combinatie met de inrichting, is wat ongelukkig, omdat het aanleiding geeft voor bijv. fietsparkeren en vuilnis. Er is weinig eigenaarschap. Het is anoniem.

DE TAAL VAN HET AFSLUITEN

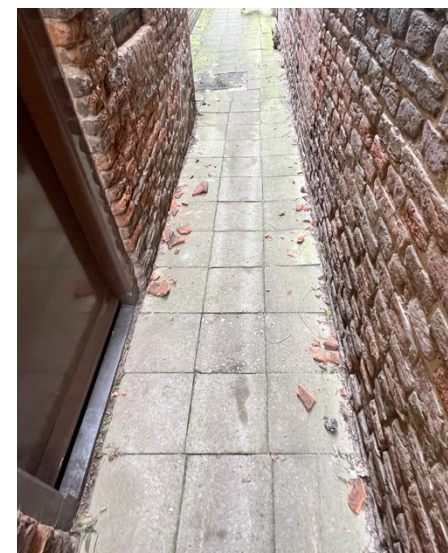
In de loop der eeuwen zijn veel gangen door o.a. privatisering afgesloten geraakt. De manier waarop dat gebeurt vertelt vaak veel over de plek en de omgeving. Van dichtgemetselde muren met deurtjes, tot manshoge hekken en smeedijzeren poortjes. Het zijn verhalen van zichzelf. De transparante hekken springen er evenwel uit vanwege de doorzichten die ze blijven bieden.

ONTMOETINGEN MET DE AUTO

Stegen vormen een web van wandelgangen, en voeren van oudsher langs (en ontsluiten) tuinen en hoven. Echter, tonen de stegen in 2025 ook veel parkeerterreinen; een erfenis van de jaren 60 en 70. De verfijnde sfeer van de stegen wordt op veel plekken onderbroken door terreinen vol blik. De tendens en ambitie om de auto uit de binnenstad te weren biedt kansen.

PALET VAN VLOEREN & 'TAPIJTEN'

Het is niet ongebruikelijk dat de bestrating stegen sterk varieert. Dat maakt ze ook boeiend, omdat je zo vaak het (oorspronkelijke) gebruik er vanaf kunt lezen. Of het verkeersregime waar ze onder vallen, of vielen. Of het eigendom. Oude klinkers, nieuwe waaltjes, stoeptegels, beton, natuursteen, asfalt. Die diversiteit is een kwaliteit, maar ook een aandachtspunt.

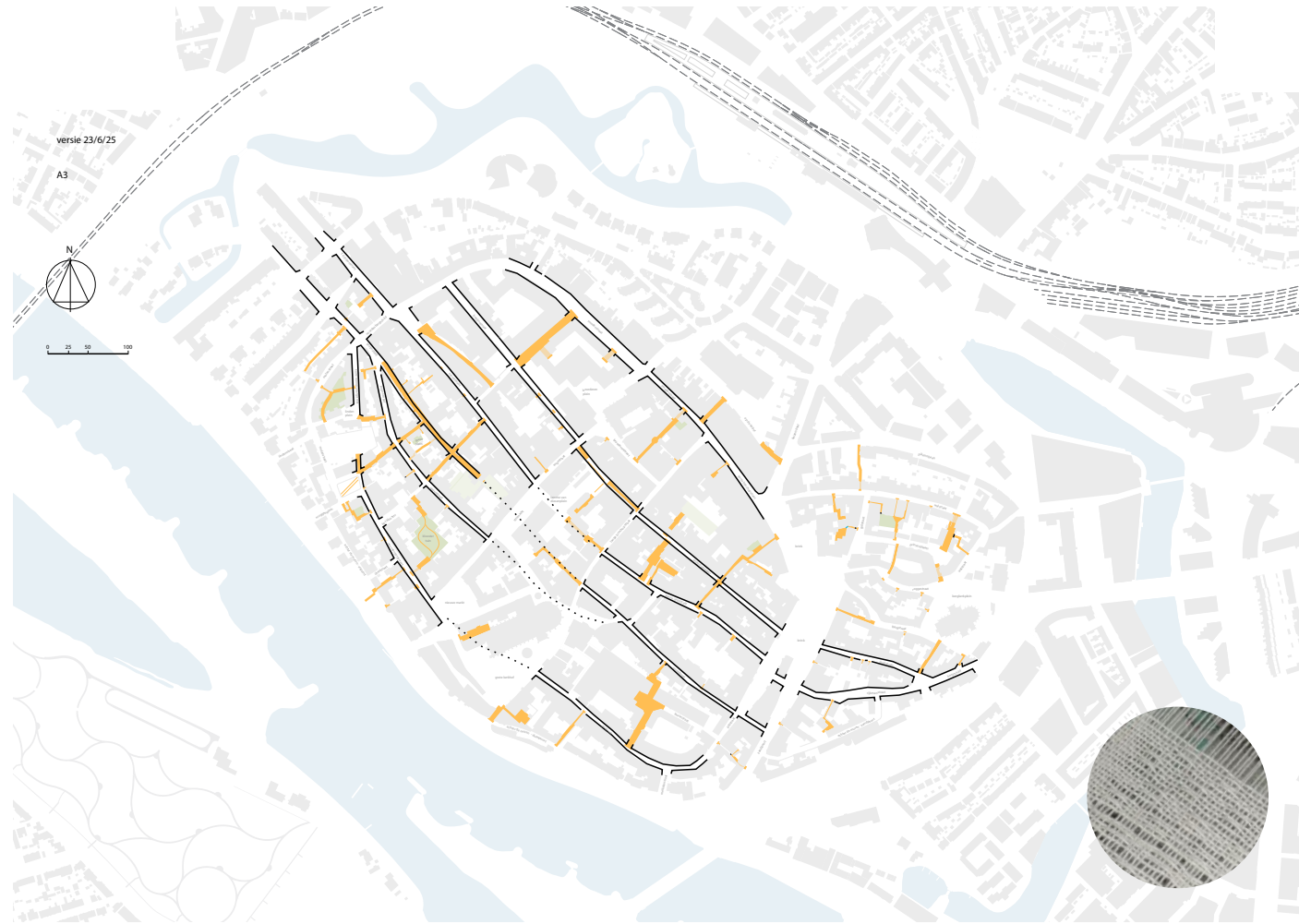
b

**V O G E L V L U C H T
P E R S P E C T I E F**

De Deventer stegen en gangen
gevat in kaartbeelden; duiding
van hun positie en functie binnen
de stadsplattegrond (relationeel,
thematisch)

relatie stegen met:

HOOFDSTRUCTUUR / ONTWIKKELASSEN

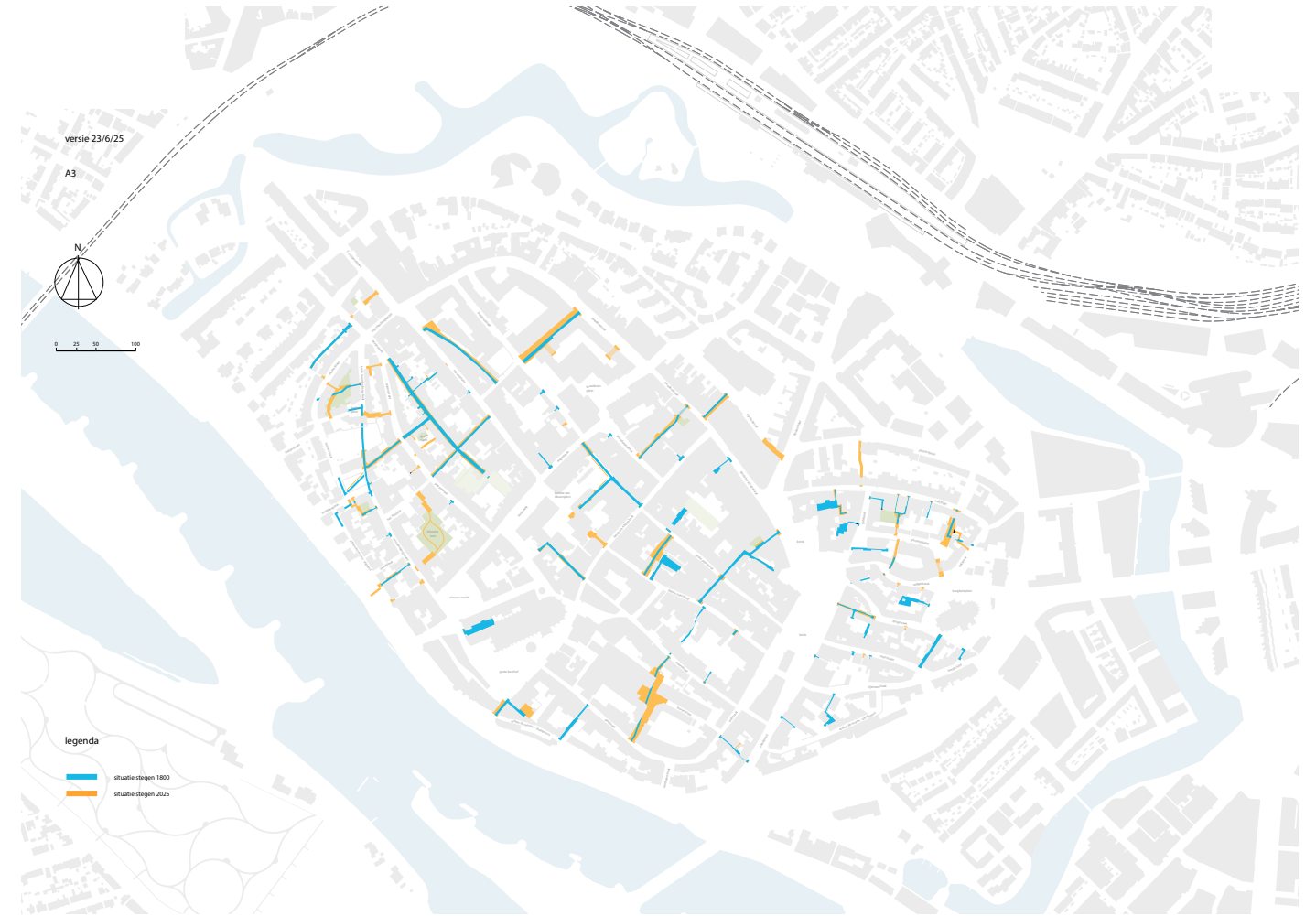

Op de kaart is het historische 'ei' en de oorspronkelijke ontwikkelassen te zien. De doorgaande wegen lopen parallel aan de IJssel. De Proosdij e.o. (immunititeit) vormt een onderbreking - een barriere - tussen deze lijnen. De meeste stegen en gangen staan haaks op de ontwikkelassen, ze vormen praktische doorsteken tussen de lange lijnen. In het noordoostelijke kwadrant van de stad zijn relatief weinig stegen, vanwege de kloosters en instellingen die hier vroeger

stonden. Typisch voor Deventer: de stegen parallel aan de IJssel. Ze vallen samen met de ontwikkelassen en zijn ook wat breder. Ze houden het midden tussen een steeg en een straat. Het Bergkwartier, buiten het 'ei', heeft een afwijkende structuur; het stratenpatroon is grilliger met minder doorgaande lijnen. De stegen en gangen daar volgen een onregelmatiger patroon. De doorgaande lijnen en de stegen vormen een weefwerk, een ruimtelijk-functioneel geheel.

relatie stegen met:

SITUATIE 1800 / VERANDERINGEN SINDS DIEN

Deze kaart combineert het actuele stegennetwerk met de situatie eind 19e eeuw, op basis van de Minuutplan (1823). De blauwe kleur toont de stegen en gangen zoals die in de historische situatie voorkwamen. De oranje kleur toont de nieuwe dan wel verbrede stegen. Verbreding ontstond bijvoorbeeld na een brand of na bombardementen tijdens WOII, of als gevolg van doorbraken in de wederopbouwperiode. Voorbeelden zijn de Duivengang, Smidsgang, Hagensteeg en

Treurnietsgang. Opvallend is dat de van oudsher doorgaande Noordenbergstraat onderbroken is. De Proosdijpassage ligt exact op een oude doorgaande lijn, maar is geen steeg te noemen. Eind 19e eeuw wemelde het verder van de kleine doorsteekjes en gangen naar de binnenterreinen. Deventer was een 'poreuze' stad. Boeiend is de smalle doorsteek in het verlengde van de Bursesteeg (die vroeger smaller was), tussen de Assenstraat en Kleine Overstraat.

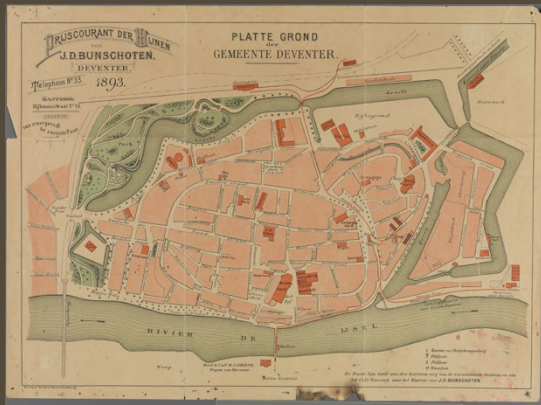
INTERMEZZO: beknopt historisch overzicht

1570 / 'ei', stadsgracht, open straten, binnenhoven

1700 / vestingwerken, gesloten stad, verlegde brug

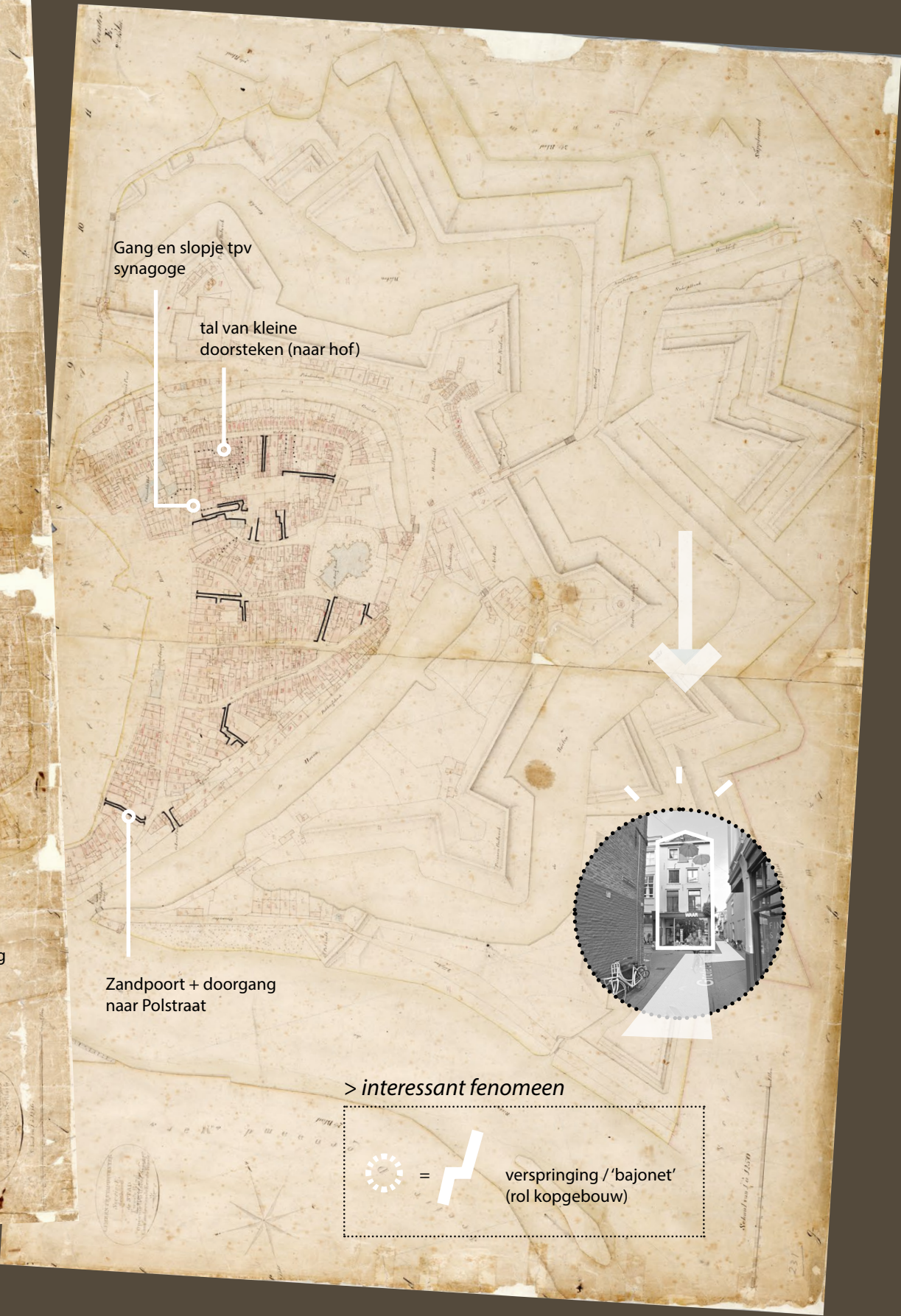
1900 / slechten wallen, uitbreidingen, reuring, tram

1920 > / verdere expansie, infra, levendig centrum

Minuutplan 1823 met daarop stegen en gangen, en observaties

relatie stegen met:

ONDERGROND / RELIEF MAAVELD

Op deze kaart is goed te zien hoe de glooiingen in het maaiveld - de landschappelijke onderlegger - hebben geleid tot de vestiging van bepaalde stadsdelen. En hoe dit gradient zijn weerslag heeft gehad op de vorming van het stratenpatroon, en de stegen. Te zien zijn 2 grotere (geclusterde) ‘bulten’ en 2 kleinere. Van rechts naar links: het Bergkwartier + Bestuurskwartier en Stadshof. Het Klooster. En de Molenstraat e.o., de heuvel waarop vroeger de stadsmolens stonden. Wat opvalt is dat de Proosdij op de flank van een heuvel ligt,

min of meer in een laagte. Alle stegen die op de flanken van deze 4 bulten liggen, haaks op het gradient, onderscheiden zich door het hoogteverschil dat je er kunt ervaren. Zoals in de Manhuissteeg, Bursesteeg, maar ook de Pontsteeg en de Proosdijpassage. Niet extreem, maar goed waarneembaar. Dit gradient zou een onderverdeling in type stegen kunnen opleveren, al reageert hun inrichting en gebruik vaak sterker op de omgeving en het bovengrondse programma.

relatie stegen met:

DEELGEBIEDEN / KWARTIEREN

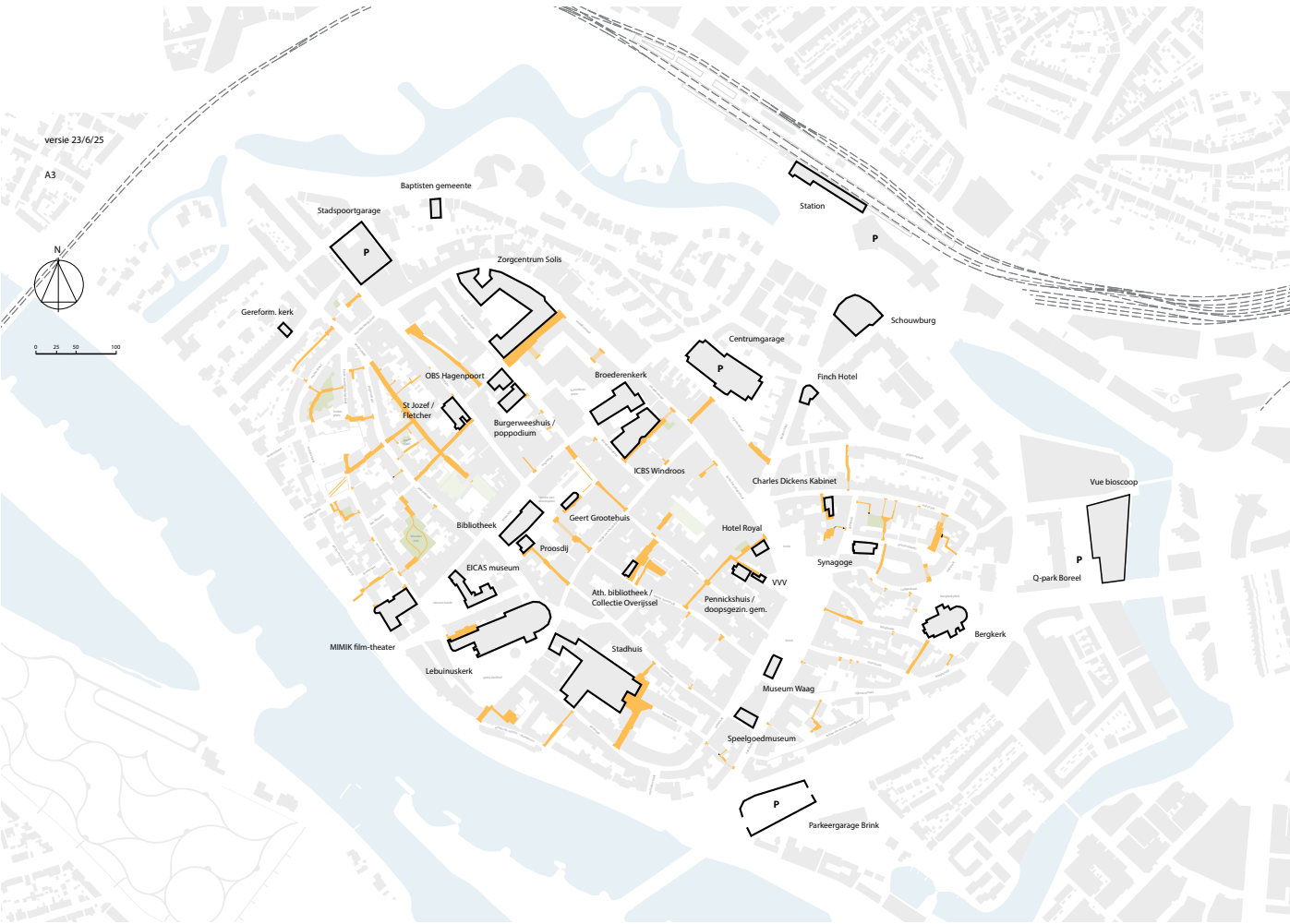

Deze kaart verdeelt de binnenstad in verschillende sferen of kwartieren, en leidt tot een andere onderverdeling dan hiernaast getoond. Bron: de Cultuurhistorische Analyse van bureau SteenhuisMeurs. Hierin worden zes gebieden onderscheiden, die teruggrijpen op de historische situatie vanaf omstreeks 1300 tot 1900. Met de klok mee: 1) ‘Kloosters en Instellingen’: gebied met oorspronkelijk veel hoven en groen, verbonden door gangen, waarvan helaas weinig over zijn (door bombardementen WOII). 2) ‘Bestuurskwartier’: stevige bouwblokken, statige panden, diepe percelen, grotere korrel en weinig stegen. 3) ‘Bergkwartier’: verfijnd gebied, gekromde straten, kleine doorsteekjes en fraaie hoogteverschillen. 4) ‘Winkelgebied’: brede straten, individuele panden, kleurrijke

gevels en puien, met Spijkerboorsteeg als verbindende lijn tussen de blokken door. 5) ‘Noordenbergkwartier’: een voormalige volksbuurt; kleinschalig, bochtige straatjes, kleinere panden, buurtpleintjes en tuinen. En 6) ‘Immunitet’: ooit een ommuurd gebied, een religieuze vrijstaat, met het stenen huis, enkele pleinen, karakteristieke gebouwen en de passage. Nog altijd beleefbaar als een enclave in de stad. De stegen voegen zich binnen deze opzet, al is het geen blauwdruk voor de categorisering van de stegen. Elke steeg zit uiteindelijk anders in elkaar, reageert specifiek op zijn directe omgeving en functies.

relatie stegen met:

PUBLIEKE GEBOUWEN / VOORZIENINGEN

Deze kaart is gebaseerd op een eerder (in dit rapport) getoonde kaart, uit 1920, met daarop alle publieke gebouwen en voorzieningen. In dit geactualiseerde overzicht zijn onder meer kerken, musea, scholen, theaters, hotels, zorginstellingen en gebouwde parkeervoorzieningen opgenomen. Het geeft een beeld van de spreiding van publieke gebouwen en functies binnen de stadsplattegrond, en de relatie met het web van stegen. Opvallend is dat in het Noordenbergkwartier nagenoeg geen publieke functies voorkomen, met een betekenis voor de stad als geheel. Vanuit een stegenperspectief is interessant om te zien dat een groot deel van de gangen direct raakt aan, of langs deze gebouwen voert. Ze gaan een relatie met elkaar

aan, al dan niet ingegeven door hun geschiedenis. Toch is die connectie (verbintenis) niet altijd even goed te zien, waarbaar of qua inrichting expliciet gemaakt. Zoals de Sandrasteeg een nietsvermoedende ‘oprijlaan’ is van de historische parel De Proosdij. Of de Hagensteeg het aanpalende Zorgcentrum vrijwel geheel lijkt te negeren. Het stegenennetwerk kan veel meer als bindmiddel - of aanvoersysteem - fungeren voor de publieke gebouwen. Met herkenbare routes tussendoor. Waarbij het ‘voorzieningengat’ in het Noordenbergkwartier aandacht behoeft. De stegen liggen er al.

relatie stegen met:

KERNWINKELGEBIED / STRAATTYPOLOGIEEN

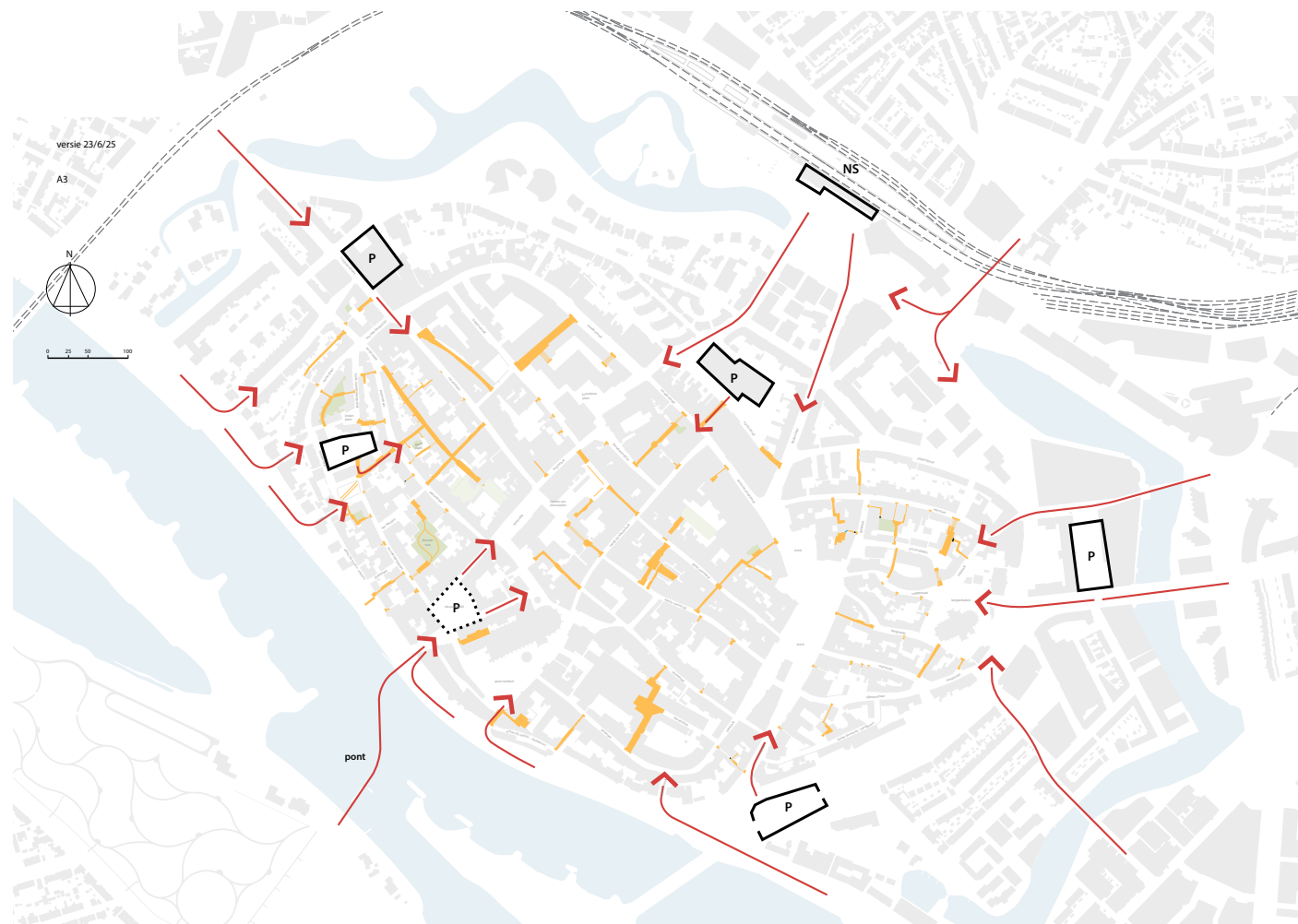

Deze kaart is gebaseerd op de Binnenstadvisie en toont het Kernwinkelgebied met naast een aanloopstraat (grijs) de volgende straattypen: hoofdwinkelstraten, gemengde winkelstraten, horecapleinen en kleinere straatjes binnen het ‘dwaalmilieu’. Te zien is hoe de stegen en gangen zich tot het kernwinkelgebied verhouden. Opvallend is dat meerdere stegen, in potentie dwaalstraten, niet tot het

dwaalmilieu worden gerekend. Met name de stegen tussen de horecapleinen - met uitzondering van de Spijkerboorsteeg - doen niet echt ‘mee’. In het dwaalmilieu zijn enkele lange lijnen te ontwaren (Nieuwstraat, Kleine/Grote Poot, Walstraat); zij liggen parallel aan de IJssel. Wat mist zijn lange dwaalstructuren haaks op de IJssel.

relatie stegen met:

ENTREES / ROUTES

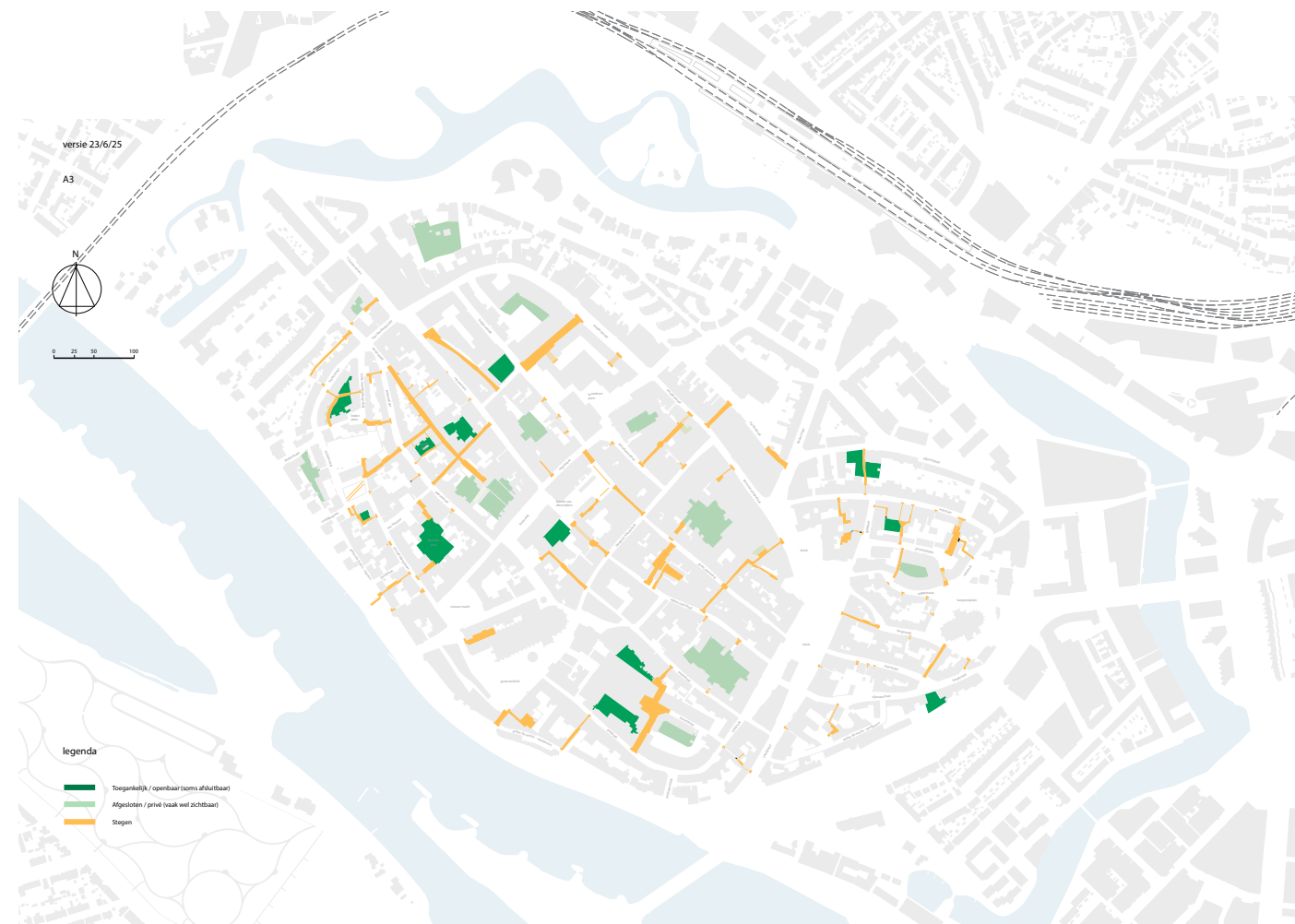

Dit kaartbeeld toont de huidige entrees van de stad op basis van doorgaande fietsroutes, het station en de parkeervoorzieningen. Er zijn in totaal 6 toegangen rond de binnenstad te onderscheiden, waarvan 4 voor de auto (icm parkeren). 2 van de 4 parkeervoorzieningen zijn op maaiveld. De Nieuwe Markt wordt mogelijk op termijn autovrij. Opvallend is dat de Centrumgarage Op De Keizer diverse looproutes tussen station en centrum frustreren. Langs de

IJssel zijn meerdere inprikkers de stad in, enkelen voor auto's (Lindenplein), het merendeel voor fietsers (incl. pontje). Opvallend is dat weinig stegen onderdeel uitmaken van de entree routes. Terwijl dat wel een kwaliteit kan zijn. De enige steeg die een rol speelt in het 'verwelkomen' van bezoekers is de Smidsgang. Al blinkt deze niet uit in gezelligheid en geborgenheid. Op dit punt zijn zeker kansen.

relatie stegen met:

BINNENHOVEN / GROEN

Dat Deventer (in potentie) een groene stad is, toont deze kaart, met binnenhoven. De hoven zijn indirect of direct verbonden met het web van stegen. Historisch is dat ook altijd zo geweest. Buiten dit beeld vallen de binnenterreinen die 'versteend' zijn, en/of in gebruik als parkeerplaats. Opvallend in dit kaartbeeld is dat meer dan de helft van de hoven afgesloten is, of privéterrein is (lichtgroen). Daar zitten ook tamelijk groten bij, zoals in de zuidoost-hoek en het Stadshof (deze is in ontwikkeling). Het bestuurskwartier en de gebied rond

het Stadhuis is goed dooraderd met groen. Het Instellingenkwartier daarentegen, waarbij je zou verwachten dat er (helend) groen zou zijn, is tamelijk stenig en grofstoffelijk. Het Noordenbergkwartier heeft een verfijnde structuur van tuinen en hoven, deels ook in bezit van corporaties. Er ligt een kans om meer binnenhoven te ontsluiten en te reactiveren, via kleinere doorsteken en gangen en de verbindingen daartussen te herstellen. Op deze manier kan de binnenstad straks daadwerkelijk als groen ervaren worden.

2

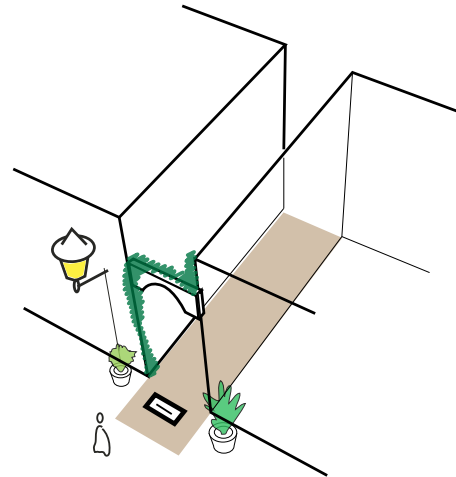
V I S I E

a

**A L G E M E N E
T O O L B O X**

Gereedschapskist voor de reactivatie
van de Deventer stegen: stadsbrede
ontwerp- en inrichtingsprincipes

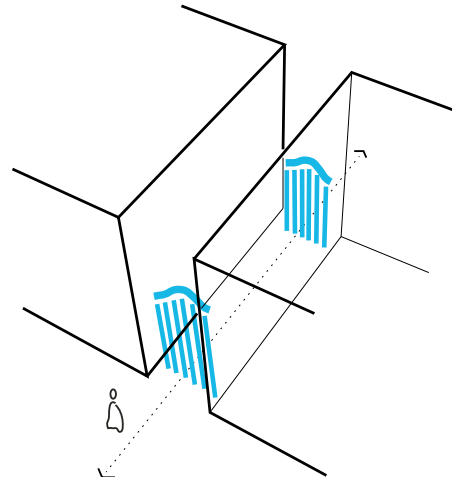
1. GOEDE KOPPEN MAKEN

Herkenbare (klassieke) gevelarmatuur
Toevoegen van klimgroen / groenaccent
Bestrating als een loper, stukje de straat in
Aanbrengen straatplaquette / naam steeg
(NB: keuze afhankelijk van situatie)

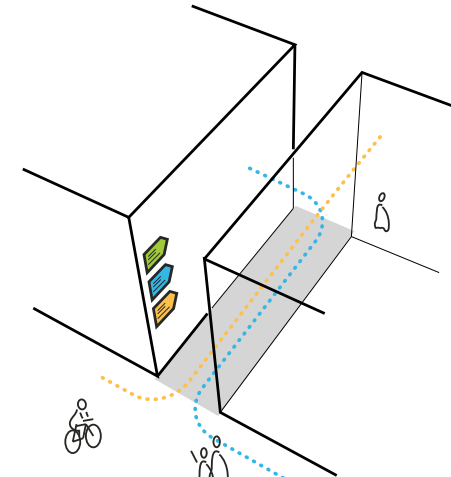
2. HEKKENFAMILIE MAKEN

Nieuwe serie (Deventer) hekken, met allure
Geïnspireerd op nieuwe poort Stadshof
Dichte poorten vervangen: visuele doorzichten!
1 taal, verschillende uitwerkingen; maatwerk
Interactief project met eigenaren

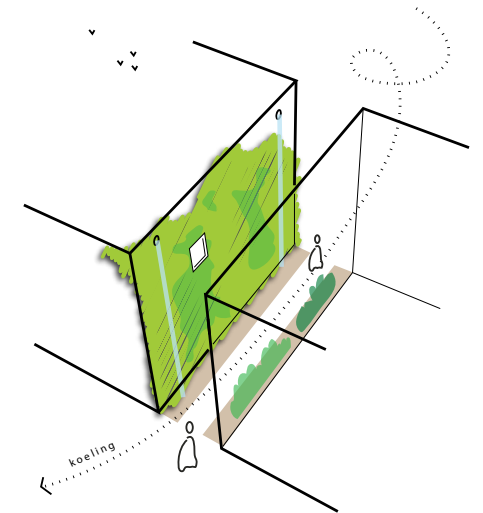
3. ROUTES MARKEREN

Verbinden van stegen, markeren van routes
Zichtbaar maken via markeringen in bestrating
Aanbrengen gevelbordjes met bestemmingen
Onderscheid maken in wandel- en fietsroutes

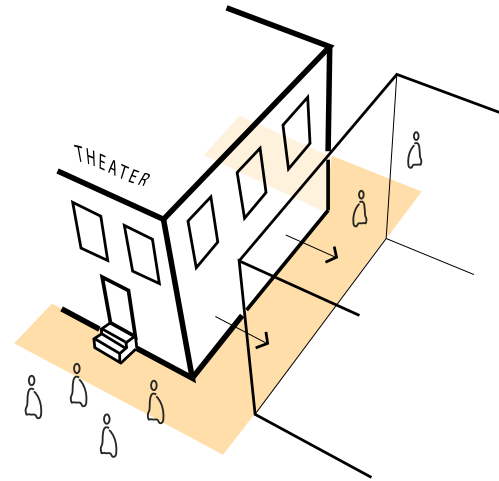
4. GEVELS VERGROENEN

Versterken microklimaat in stegen (biodiversiteit)
Zo veel mogelijk (blinde) gevels vergroenen
Met behoud van historische gevels en bouwsporen
Kans: stegen ontharden, onder meer langs randen
Plus: hwa's afkoppelen, waterinfiltratie bodem

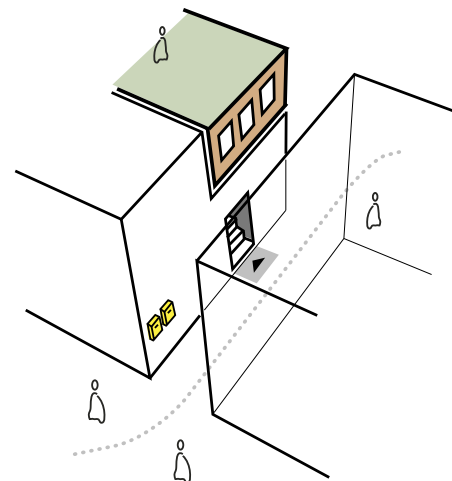
5. BURENRELATIES AANGAAN

Stegen 'onderbrengen' bij buurpanden;
Koppelen aan publieke gebouwen / voorzieningen
Relatie aangaan in functie, inrichting en beheer
Stimuleren eigenaarschap en zorg

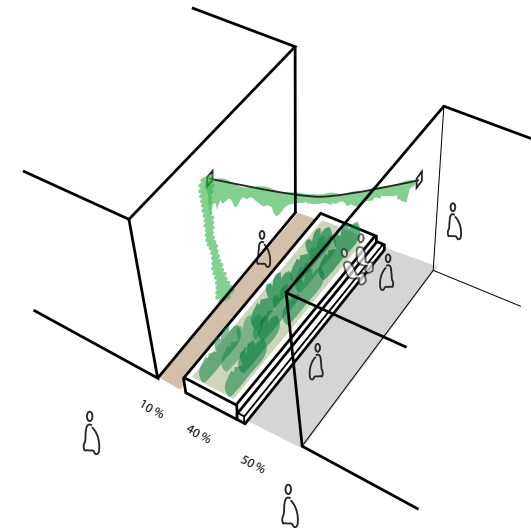
6. ADRESSEN TOEVOEGEN

Wonen in steeg; boven en achter panden/winkels
Verdichting en 'humaniseren' van de steeg
Nieuwe ontsluitingen / entrees in de steeg: traffic
Meer reuring, routing en gebruik (sociale controle)

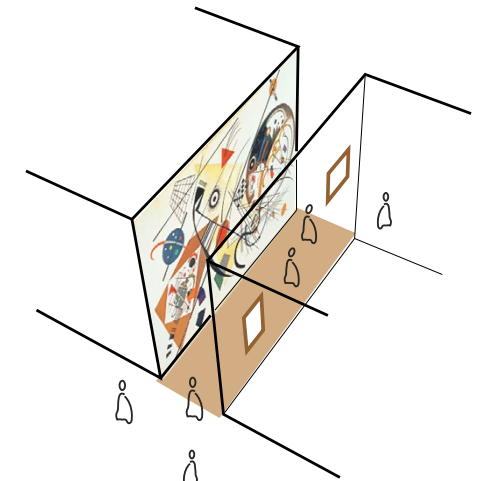
7. BREDE STEGEN 'KNIJPEN'

Geleden van de brede ruimte; zoneren
Aanleg van middenstrook met zitrand; verblijf
Twee zones / looplijnen, en twee snelheden
Extra: klimgroen of groene slingers, tbv beslotenheid

8. SPECIALS MAKEN

Op enkele plekken echt 'uitpakken'
Stegen transformeren; nieuwe identiteit
Unieke beleving: kunst, exposure, verlichting
Community art, murals, events, exposities

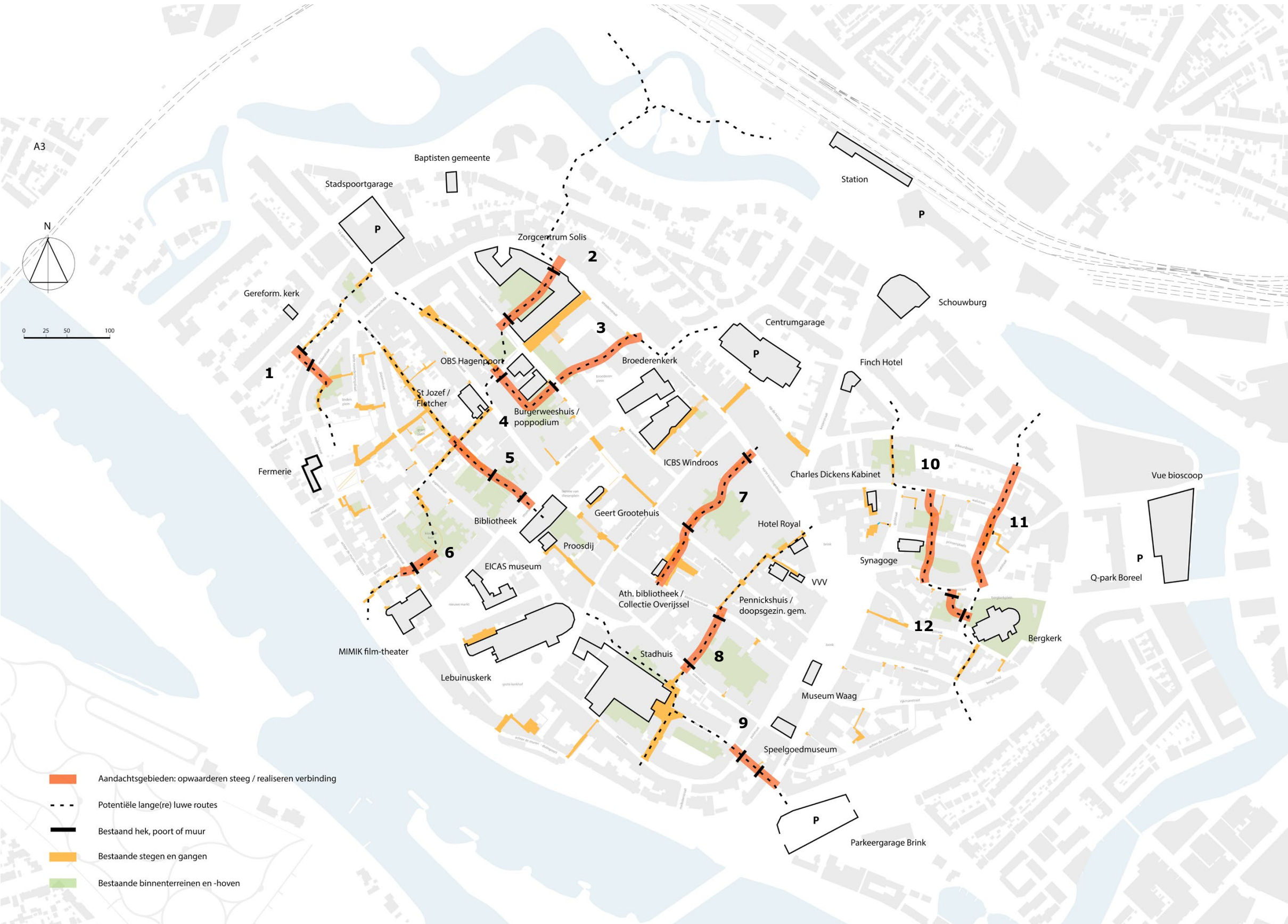

b

S T R A T E G I S C H E I N T E R V E N T I E S

Voorstel voor een serie specifieke (urgente) ingrepen ten behoeve van de kwaliteit en doorstroming van het stegennetwerk; en het onderling verbinden van stegen en gangen (routes)

Kansenkaart: opheffen barrières en verbeteren gangen tbv doorstroming

Om het netwerk van wandelgangen binnen het dwaalmilieu te optimaliseren, en de ‘doorbloeding’ van de binnenstad te bevorderen, wordt voorgesteld om een aantal stegen te verbeteren; en de barrières aldaar op te heffen. Hiermee kunnen een aantal langere luwe routes door de binnenstad worden gerealiseerd, dan wel hersteld. De gekozen stegen verbinden belangrijke plekken en publieke gebouwen en de meeste binnenhoven die worden aangedaan worden zo gereactiveerd. Waarmee ook de verdere vergroening van de stad wordt aangejaagd. Door het vergroten van het netwerk van luwe plekken en routes krijgt de stad zijn gelaagtheid terug en wordt het wandelen in de binnenstad bevordert.

Er zijn in totaal 12 plekken die kansrijk zijn en aandacht behoeven. Het merendeel van deze stegen ligt (bewust) haaks op de IJssel, om de doorwaadbaarheid van de stad in deze richting te bevorderen. 1 steeg ligt in een nog te ontwikkelen gebied (Broederenplein). Twee zijn al toegankelijk, maar dienen te worden opgewaardeerd. (Bergkwartier). En de overige 9 zijn fysieke ingrepen nodig om de steeg ‘wakker te kussen’. Variërend van het heropenen van een hek, al dan niet door het maken van afspraken met eigenaren, tot het realiseren van een inpandige doorgang of het verwerven van een pand om de gewenste doorgang te realiseren.

Het is niet zo dat alle plekken op korte termijn gerealiseerd moeten / kunnen worden. Het is een visie, een wenkend perspectief. Soms is er een aanleiding van ‘buiten’ voor nodig, zoals de herontwikkeling van een pand of gebied, en is timing cruciaal. Soms kunnen zelf al stappen worden ondernomen: zoals interventies in de openbare ruimte of afspraken maken met eigenaren. Op de volgende pagina’s wordt nader ingezoomd op de aanpak van de verschillende plekken. Let wel; het zijn geen ontwerpen, maar een beschrijving van de opgave en een oplossingsrichting.

1

Stenenwal - Molengang - Lindenplein

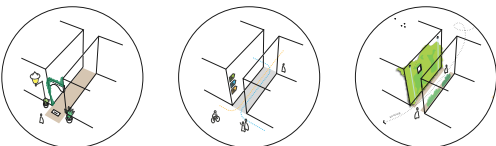
Situatie

Tussen de hoger gelegen Stenenwal en de Molenstraat was van oudsher een doorgang; een trap. Die verbinding is op enig moment ongedaan gemaakt, waardoor de Stenenwal nu doodloopt. Op de kadastrale kaart is die verbinding nog altijd zichtbaar. Hij ligt vrijwel direct recht tegenover de Molengang.

Oplossingsrichting

Heropen de verbinding tussen Stenenwal en Molenstraat. Maak een trap vergelijkbaar met die bij de Bergkerk. Markeer de kop, vergroen de gang en maak duidelijk dat er een wandelroute bestaat tussen de Stadspoort en het Lindenplein.

Bouwstenen

2

Smedenstraat - 'zorgtuin' - Bagijnenstraat

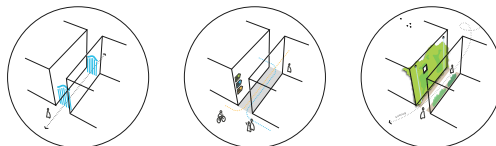
Situatie

Vergeleken met de historische situatie (instellingen met groene hoven) vormt het huidige zorgcomplex een tamelijk gesloten bastion. Hoewel er een binnenterrein is, is deze niet openbaar toegankelijk en alleen (voor auto's) via de west- en zuidzijde bereikbaar. Wandelend vanaf de Singel is dit een weinig attractieve entree.

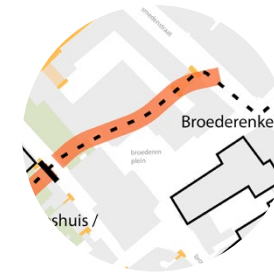
Oplossingsrichting

Maak van de huidige entree een inpandige, semi-openbare, doorgang. Transformeer het huidige parkeerterrein naar een healing garden, waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Plaats aan beide zijden een nieuw hek. Hiermee ontstaat een groene route tussen Binnensingel en Nieuwstraat.

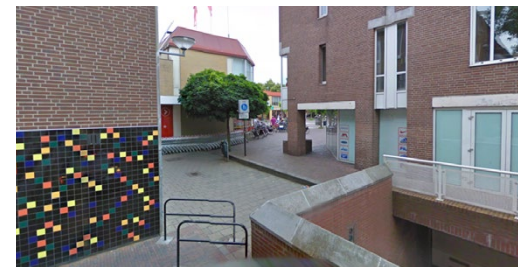
Bouwstenen

3

Smedenstraat - Spinhuissteeg - Bagijnenstraat

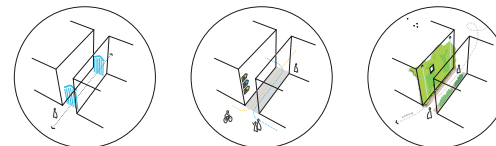
Situatie

Het Broederenplein bestaat uit een ensemble van naoorlogse panden met Dirk Supermarkt daar middenin. Achter dit pand ligt een parkeerterrein. Vroeger liep hier de (gekromde) Spinhuissteeg. De openbare ruimte is overgedimensioneerd. Het gebied gaat herontwikkeld worden. Doel is om levendigheid en kleinschaligheid terug te winnen.

Oplossingsrichting

Er is een kans om met deze ontwikkeling niet alleen de juiste korrel terug te krijgen, maar ook de doorwaadbaarheid van het gebied te vergroten. Dat kan door het tracé van de oude Spinhuissteeg op te pakken en deze door een - te realiseren - open bouwblok te leiden; door een binnentuin.

Bouwstenen

4

Bagijnenstraat - Burgerweeshuis - Leusensteeg

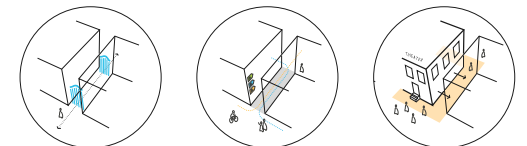
Situatie

De Leusensteeg loopt dood op een pand met een garage, dat toegang verschaft tot het achterliggende terrein, dat uitmondt op de binnenplaats van het Burgerweeshuis (poppodium). Aan de zijde van de Bagijnenstraat is de toegangspoort van het Burgerweeshuis vrijwel altijd gesloten. Een verborgen stukje stad.

Oplossingsrichting

Om de doorstroming te bevorderen, en om de historische binnenplaats voor een breed publiek toegankelijk te maken, zouden beide poorten geopend moeten worden. Met name de westpoort (garage) vraagt om nader overleg met de eigenaar. Mogelijk kan het hele pand worden aangekocht.

Bouwstenen

5

Halvesteeg - 'Strohof' - Stromarkt

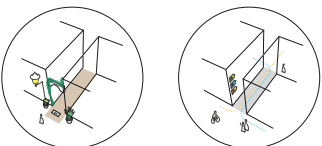
Situatie

Vanuit het noordwesten van de stad voert één van de historische lange lijnen naar de Stromarkt. Echter, in de Halvesteeg loopt de lijn dood, bij een garage en de daaraan gekoppelde binnentuin. Aan de marktzijde is de gevelwand gesloten. Althans, zo lijkt het. Het pand biedt onder meer via het souterrain toegang tot de tuin.

Oplossingsrichting

Het zou een enorme kans zijn voor de stad als deze barriere zou worden geslecht. Onderzoek hoe een doorgang door het pand (of naastgelegen pand) kan worden gerealiseerd. Al dan niet tijdens openingstijden. Ga in gesprek met de eigenaren, en/of verken de mogelijkheid tot (deel)aankoop.

Bouwstenen

6

Tibbesteeg - Kloostertuin - Kranensteeg

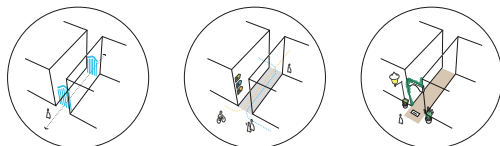
Situatie

Tussen Papenstraat en de Noorderbergstraat ligt de Kloostertuin; een oase van rust in de stad. De tuin is toegankelijk via de noordzijde, via Het Klooster. Daar markeert een smeedijzeren hek de entree. Aan de zijde van de Noorderbergstraat is ook een entree, maar van een geheel andere orde; en roept weinig associaties met groen op.

Oplossingsrichting

Waardeer deze doorgang op tot een aantrekkelijke parkentree. Markeer de 'poort', o.a. met groen. Plaats verlichting en laat de bestrating uit de tuin doorlopen tot de straat. Plaats eventueel een bordje. Overweeg een hek dat een relatie aangaat met het andere hekwerk; en zet het open.

Bouwstenen

7

Korte Bisschop - Stadshof - Treurnietgang

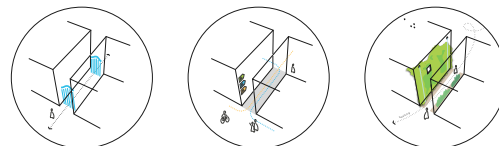
Situatie

Het Stadshof is een project dat in ontwikkeling is. Om het binnenterrein te ontsluiten/ontwikkelen is een pand aan de Grote Overstraat aangekocht, en op maaiveld een doorgang gerealiseerd. Aan de noordzijde van het hof zit een poortje; vermoedelijk prive. De Treurnietgang ligt in het verlengde ervan, maar is ervan losgeknipt.

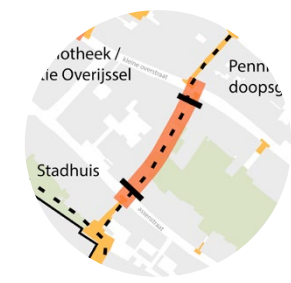
Oplossingsrichting

Betrek de Treurnietgang nadrukkelijk bij de ontwikkeling van Stadshof. Realiseer zsm een doorgang door Stadshof; heropen het noordelijke poortje/maak afspraken met de eigenaar. Vergroen de Treurnietgang, maak een hof, met Jordenhof erbij, en zet het thema van het 'gouden' hek door.

Bouwstenen

8

Kleine Overstraat - 'Assenhof' - Bursesteeg

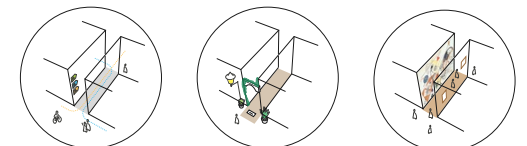
Situatie

Tussen de Spijkerspoorsteeg en het stadhuis liep vroeger een smal pad tussen de woningen door. Het pad voert langs een binnentuin, dat niet (meer) openbaar toegankelijk is. Aan de noordzijde zit nog een stenen poort met een stalen hek. Aan de zuidzijde resteert enkel nog een smalle dichtgemetselde kier met brievenbussen ervoor.

Oplossingsrichting

Hoewel ambitieus, maar zeker niet onmogelijk, zou het heropenen van deze gang / hof een geweldige, unieke route tussen Keizerstraat en stadhuis kunnen opleveren. Heropen de noordelijke poort en onderzoek de mogelijkheid om, evt via recht op overpad, de zuidelijke 'kier' open te maken.

Bouwstenen

9

Zandpoort - 'Polsteeg' - Bursestraat

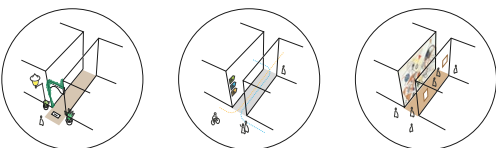
Situatie

Dit is de minst uitnodigende steeg in Deventer. Dat komt niet eens zo zeer door de donkerte, maar vooral doordat je niet weet waar de gang heen leidt; dat het überhaupt een route is. Alleen bewoners weten dat. Maar het is een historische doorgang. Echter is hij halverwege afgesloten met een hek, en aan de Polstraat zit een dichte deur.

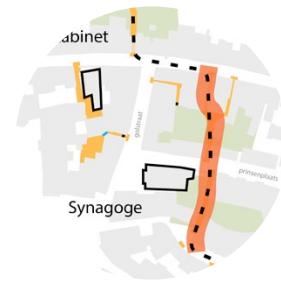
Oplossingsrichting

De gang ligt precies tussen de Zandpoort en de Bursestraat / stadhuis. Open het hek halverwege en de deur aan de Polstraat; maak een uitnodigende wandelgang. Markeer beide koppen, plaats verlichting, zorg voor een herkenbare vloer, en betrek kunstenaars bij de herinrichting.

Bouwstenen

10

Walstraat - 'Prinsentuin' - Shoshannastraat

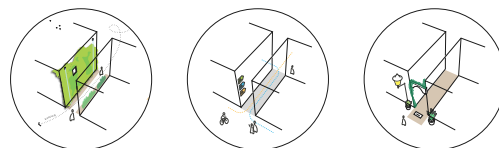
Situatie

Vanaf de Walstraat voeren twee gangen in een Y-structuur naar een gezamenlijke binnentuin, en dan naar de Prinsenplaats. In het verlengde hiervan ligt de Shoshannastraat: een stenige gang langs de synagoge, met muur, die op niet al te fraaie wijze uitkomt op de Roggestraat. De twee gangen hebben samen potentie.

Oplossingsrichting

Om in dit deel van de stad een aanvullende route tussen de Geert Grotestraat en de Bergkerk te bieden, is het van belang om deze gangen - en het hofje - duidelijker met elkaar te verbinden en qua inrichtingsniveau sterk te verbeteren. Met name de Shoshannastraat kan radicaal vergroend worden.

Bouwstenen

11

Damstraat - Prinsenplaats - Bergkerk

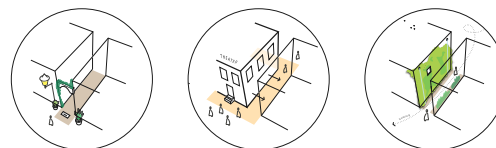
Situatie

De huidige onderdoorgangen / overkluizingen rond de Prinsenplaats zijn onderdeel van een route tussen de Pikeursbaan/Verzetslaan en de Roggestraat/Bergkerkplein. Punt is alleen dat de Prinsenplaats e.o. hoofdzakelijk door auto's gebruikt wordt. De verblijfskwaliteit is matig. Het gebied is niet/slecht ingericht voor voetgangers.

Oplossingsrichting

Om de dooradering en meer wandelbewegingen in dit gebied te bevorderen, zouden beide poorten en de tussenliggende ruimte aangepakt moeten worden: maak een hof, auto te gast, minimale bestrating (misschien zelf halfverharding), goede verlichting en aantrekkelijke poorten.

Bouwstenen

12

Roggestraat - Meyershof - Bergkerk

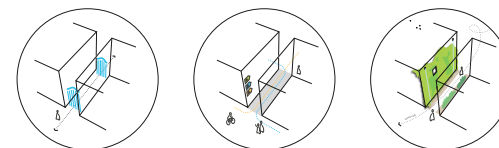
Situatie

In het hoekje tussen Roggestraat en Bergkerkplein ligt het Meyershof. Meerdere panden eromheen behoren toe aan dit historische ensemble. Aan de kerkzijde ligt de oorspronkelijke toegangspoort, welke permanent gesloten is. Aan de noordzijde ontleent een houten deur de toegang. Een prachtige historische plek is hiermee onzichtbaar.

Oplossingsrichting

Hoewel niet essentieel voor de dooradering, zou het goed zijn om deze historische plek (overdag) toegankelijk te maken. Al dan niet visueel. Open de deuren en laat mensen genieten van de rust en het groen. Juist de mix van grote en kleine hoven, en het ontsluiten ervan, zorgt voor een 'rijke' stad.

Bouwstenen

C

**L O S S T A A N D E
U R G E N T E
P L E K K E N**

Voorstel voor de aanpak van meerdere
op zichzelf staande stegen, buiten het
netwerk om, met een (zelfde) urgentie
voor verbetering

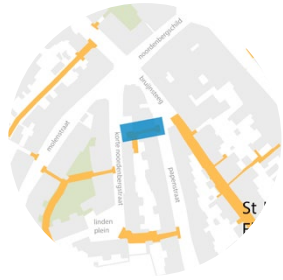
Overzichtskaart: ‘vrijliggende’ stegen die om aandacht vragen

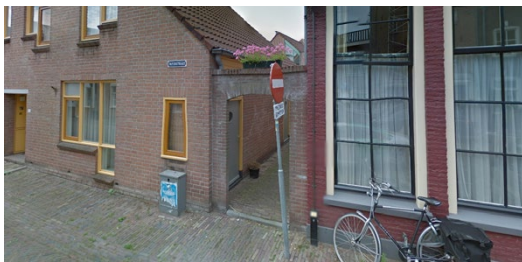
Mede door de directe aanleiding van deze opdracht - aandacht voor de zorgen over de Duivengang - in dit hoofdstuk ook focus op een serie stegen en gangen, die niet direct deel uitmaken van het netwerk van dwaalroutes, maar evenwel aandacht behoeven. Het zijn stegen waarvan het inrichtingsniveau onder de maat is, waardoor verrommeling dreigt, ze hun functie (kunnen) verliezen, met een mogelijk negatief effect op de omgeving.

Er zijn 6 stegen geselecteerd, waarvan het belangrijk is om op korte termijn te starten met een herinrichting. Omwonenden en/of ondernemers spelen hierin een centrale rol. Het gaat om hun directe woon-of werkomgeving. Op de volgende bladzijden worden kaders en denkrichtingen meegegeven, beredeneerd vanuit het grotere geheel, over hoe deze stegen passend kunnen worden heringericht.

1

'Papengang'

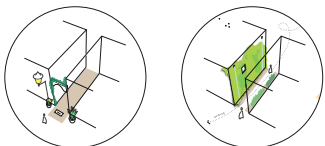
Situatie

Korte doorsteek tussen Papenstraat en Korte Noordenbergstraat. Bij de westelijke entree wijkt de bebouwing iets, er staan geparkeerde auto's, een ondergrondse container en er is een blinde zijgevel. Halverwege de gang is een achterpad naar de tuinen. Aan de oostkant is een stenen poort met een bloembak er bovenop.

Oplossingsrichting

Maak van de westelijke entree een mooi pocketpark met speelaanleidingen. Verplaats de parkeerplaatsen en de ondergrondse container. Vergroen die ene gevel. Maak van de oostentree een groene poort met behulp van klimgroen. Herstraat de gang en plaats sfeerverlichting.

Bouwstenen

2

Leusensteeg

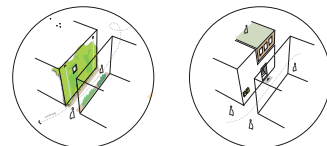
Situatie

Een onbestemd straatje (straat noch steeg) met het oude KPN-gebouw aan de noordzijde / gevelwand. Hier heeft de steeg een opvallend brede maat, meer naar het zuiden wordt het smaller, prettiger. Relatief veel auto's, blinde gevels, graffiti en afval. Kwaliteit van de openbare ruimte matig. KPN-terrein wordt herontwikkeld.

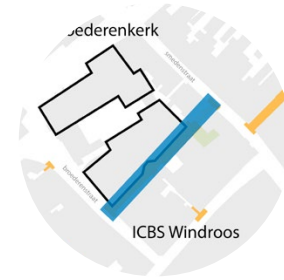
Oplossingsrichting

Met de herontwikkeling van het KPN-terrein is er een kans om van de Leusen'sstraat' weer een steeg te maken. Overweeg nieuwbouw en verleg de rooilijn naar de steeg toe, gelijk met het zuidoostelijke deel. Maak een nieuwe gevelwand met entrees en levendige plint. En vergroen.

Bouwstenen

3

Duivengang

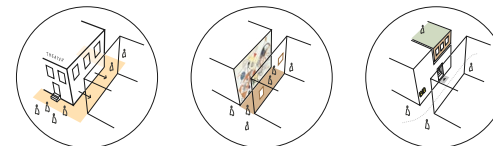
Situatie

Een tamelijk geïsoleerde (stand alone) steeg. Van de historische panden (wanden) is weinig meer over, met uitzonderlijke van de koppen/entrees. Halverwege een overkapping. Matige kwaliteit gevels en puin. Afgeplakte ramen. Veel graffiti. Aan één zijde zit een basisschool met een plein op het dak. Verder kleinere winkels en bedrijfjes.

Oplossingsrichting

Benut de aanwezigheid van de school en trek de school (visueel / functioneel) de steeg in. Maak een 'tweede schoolplein', maak de kindvriendelijkste steeg van Deventer, met ruimte voor bewegen en spelen; overweeg een klimmuur, sprintbaan etc. Bouw woningen boven winkels; verdicht, mix.

Bouwstenen

4

Pontsteeg

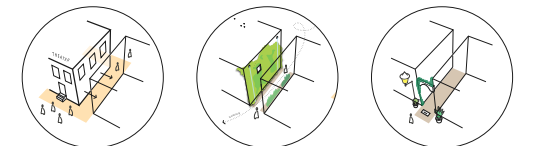
Situatie

Dit was ooit een doorgaande, aan twee zijden bebouwde steeg. Door het tussengelegen Lamme van Diesenplein is het in twee stukken opgedeeld. Ondanks de drukke omliggende straten is er weinig activiteit. Met name het zuidoostelijke deel baart zorgen: blinde gevels, graffiti, hier en daar leegstand, fietsparkeren. Weinig eigenaarschap.

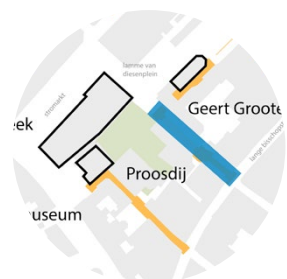
Oplossingsrichting

Onderzoek met de winkeliers en pandeigenaren of de dichtgemetselde ramen in de zijgevels heropend kunnen worden. Dit betekent meer licht en ogen in de steeg. Knap ook de gevels en puin op. Met een nieuwe looper in de bestrating kunnen beide steegdelen met elkaar verbonden worden.

Bouwstenen

5

Proosdijpassage

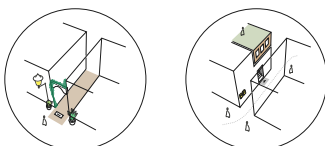
Situatie

Overdekte 'koopgoot' tussen Lamme van Diesenplein en Kleine Overstraat. Tamelijk gedateerd, zowel typologisch als fysiek; weinig allure, ondanks recente opknappbeurt, ook van de doorgang bij Kleine Overstraat. Tussen die doorgang en de passage bevindt zich nog een tussenpleintje.

Oplossingsrichting

Maak een nieuwe steeg. Verwijder de overkapping en transformeer de winkelpandjes tot twee nieuwe woongebouwen, met werkruimtes, ateliers en horeca in de plinten, gericht op de steeg. Verbind de steeg en de sfeer met het Lamme van Diesenplein, de bieb en het omliggende groen.

Bouwstenen

6

Vijgenboomgang

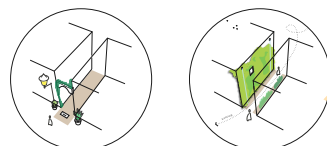
Situatie

Pal aan het Muggenplein zit een ingang naar een binnenterrein van huurwoningen. Op zich een charmant plekje, beheerd door bewoners, maar vanaf het plein weinig uitnodigend: verweerde gevel, slecht verlicht, afvalbakken, fietsen. Er zit een tweede toegang achter het muurtje/berging, maar wordt amper gebruikt; zie het onkruid.

Oplossingsrichting

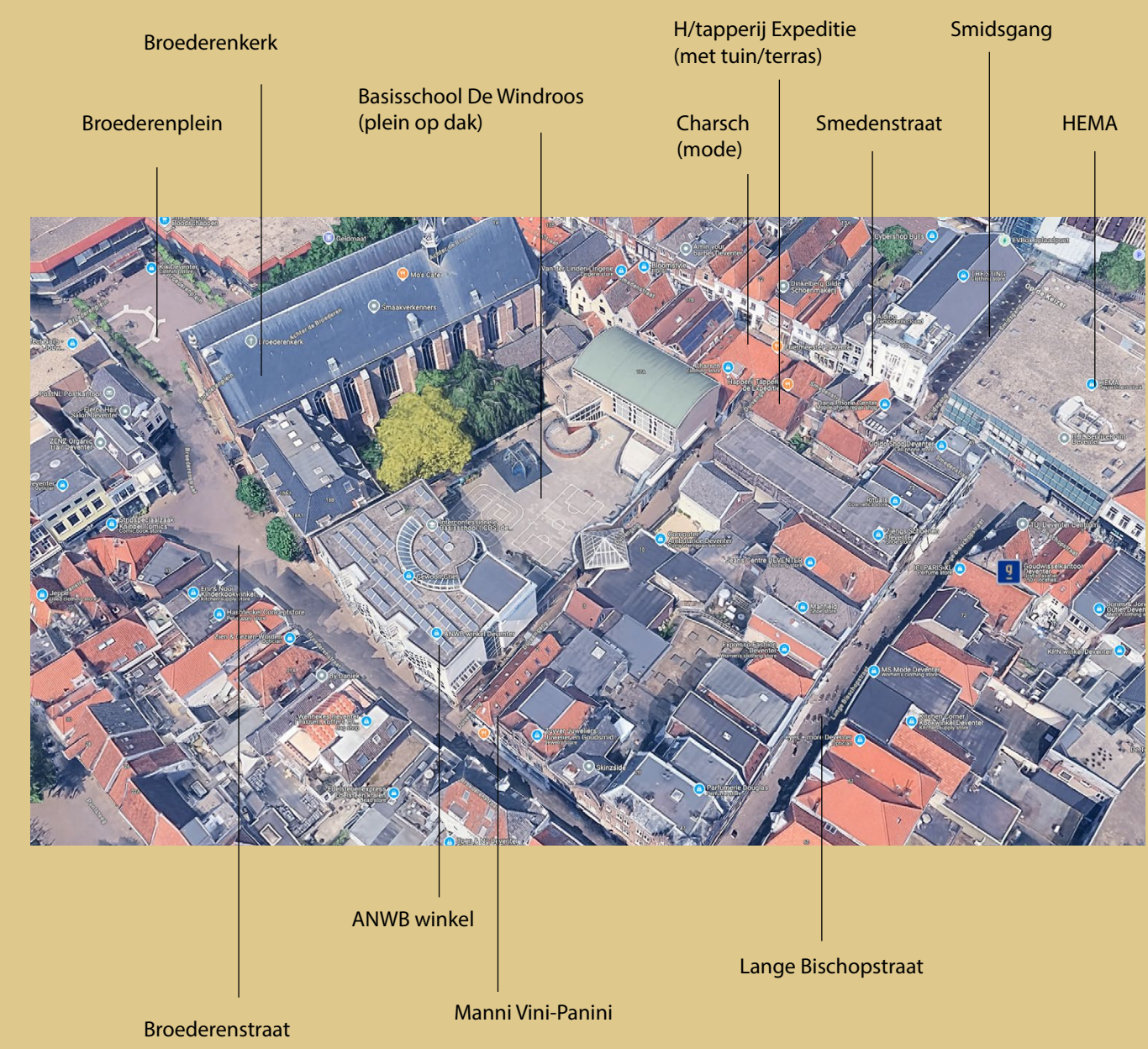
Zet die zijingang dicht, plaats de berging naar achteren en vergroen het (nu vergrote) plaatsje. Er staat al een grote boom. Verbeter de ingang van de steeg aan het Muggenplein. Maak een looper in de bestrating (van plein naar tuin), vergroen de kop met klimop en hang verlichting op.

Bouwstenen

CLOSE UP : de Duivengang

Situatie / directe omgeving

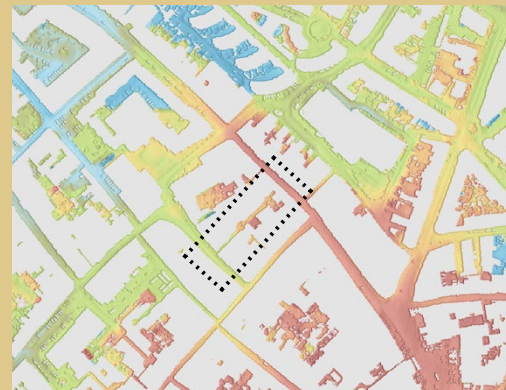

Foto's / beeld van de steeg

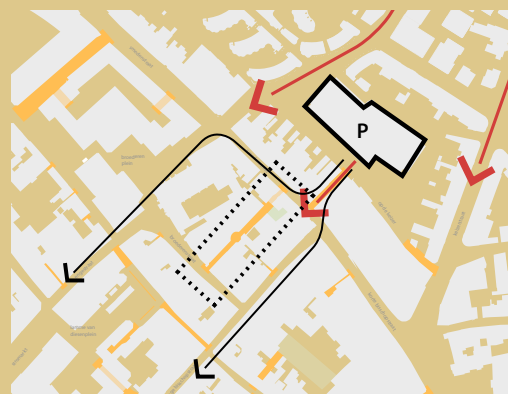
Analyses / aanknopingspunten

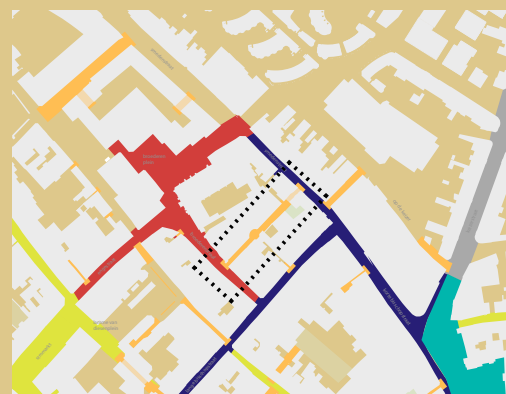
Historie: scholen + gasthuizen (DNA)

Op overgang van hoog naar laag

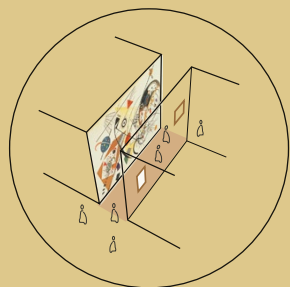

Bij entree, tussen twee looplijnen

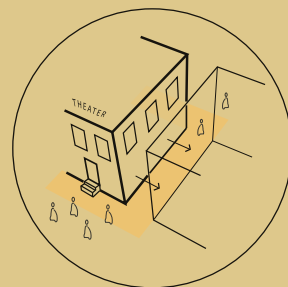

'eiland' tussen winkelstraten

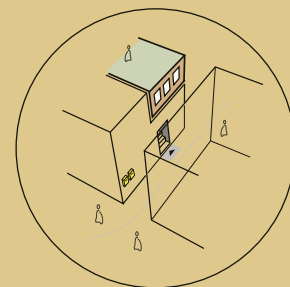
Bouwstenen / concept

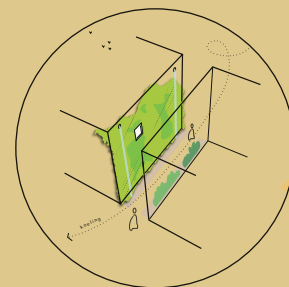
eigenheid / kwaliteit

doel: kind / jongeren

functies mixen / stapelen

verzachten / vergroenen

Sfeerbeeld / collage

Omdat de Duivengang is een op zichzelf staande steeg is met weinig ruimtelijke kwaliteit, is het belangrijk, om een verbetering te bewerkstelligen / een ontwikkeling aan te jagen, dat er nieuwe kwaliteiten worden toegevoegd. Dat betekent dat van de Duivengang een bijzondere plek - een 'special' - kan worden gemaakt. En dat de relatie met de school moet worden versterkt; zowel qua functie als inrichting. Dit biedt ook kansen voor het beheer en onderhoud.

Maak, om te beginnen, het interieur van de school zichtbaarder, naar de steeg toe. Benut daarvoor bestaande vensters of maak nieuwe vensters. Richt vervolgens de Duivengang in als een tweede pleinruimte, met de gevelwand van de school als verbindende schakel tussen steeg en het schoolplein op het dak.

Biedt in de steeg ruimte aan sport, spel en beweging. Vergroen de gevels zo veel mogelijk, maak een nieuwe vloer (bestrating) met belijning en een sprintbaantje. Voeg verschillende

klauter- en fitnessobjecten toe en maak een klimmuur. Door de week is de steeg het domein van (schoolgaande) kinderen. 's Avonds en in het weekend het domein van andere binnenstadbewoners. Lokale sportscholen en 'mobiele instructeurs' kunnen er een klasje leiden.

De huidige ondernemers en bewoners vormen het vertrekpunt. Ze werken samen aan de toekomst van hun steeg. De uitdaging is om te zoeken naar aanvullende functies en ondernemers die dit concept en de sfeer kunnen versterken (binnen de thema's gezondheid, bewegen, welzijn).

Ook heeft de Duivengang meer bewoning en sociale controle nodig. Dat kan bereikt worden door bijvoorbeeld meer woningen boven winkels: verdichten. Het huidige braakliggende terrein is een uitgelezen kans. Ontwikkel hier een mooi woongebouw, voor jongeren, met een actieve plint wat zowel overdag als 's avonds activiteit geeft.

NB: Dit is een eerste denkrichting, ter inspiratie. Het proces tbv herinrichting van de Duivengang is inmiddels gestart.

3.

I N V E N T A R I S A T I E

(S M O E L E N B O E K)

1

‘Pikeursteeg’

Kenmerken

- verrassende gang door het groen
- vanaf noordzijde helling naar beneden
- bij walstraat weer omhoog, met trap
- door in pandige gang naar de straat

Kwaliteiten

- doorlopende gebakken klinker
- verlichting
- verzorgd
- fraaie pui + poort

2

Prinsenpoort

Kenmerken

- brede doorgang (auto) door historisch gebouw
- verbindt Prinsenplaats met Damstraat
- hoofdboort en zijpoortje
- achterzijde 1 poort en rood deurtje

Kwaliteiten

- fraaie poort, balkenlaag in zicht
- goede staat, geen graffiti
- zicht op torenspitsen Bergkerk

3

‘Walsteeg’

Kenmerken

- 2 smalle stegen, bewoond, afsluitbaar (hekken)
- stegen komen samen in hofje met speelplek
- aan zuidzijde 1 poort naar Prinsenplaats
- aan straatzijde is de deur niet te openen

Kwaliteiten

- intieme stegen, historische gevels
- mooi groen hof, verscholen
- nette staat

4

‘Golsteeg’

Kenmerken

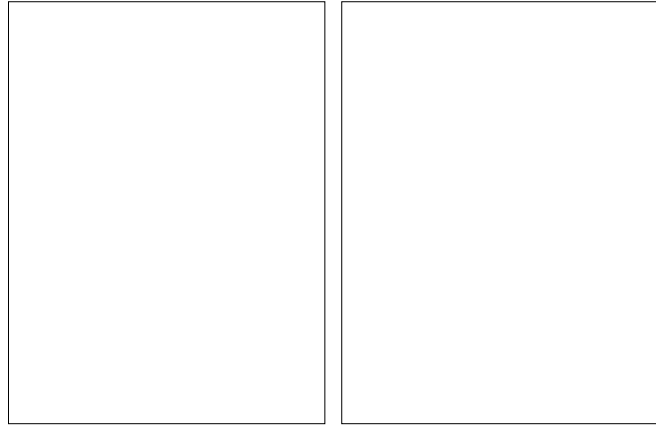
- smalle steeg tussen oud pand en nieuw blok
- groene kop en verlicht, met hek
- toegang tot 1 woning en achterom
- steeg gaat de hoek om, eindigt met hek (hof)

Kwaliteiten

- goede markering van steeg (groen en licht)
- vanaf straat zicht op woning (‘ogen’)

5

‘Dickenssteeg’

Kenmerken

- ommuurde plaats met hek rond historisch gebouw
- in gebouw: Charles Dickens Kabinet
- hek biedt zich op achterliggende ruimte
- toegang afhankelijk van openingstijden

Kwaliteiten

- fraai hek
- verlicht

6

achterom Golstraat

Kenmerken

- dichtgemetselde (nooduit)gang met poortje
- smalle steeg, gevels en steunbogen
- betonnen vloer (?), sporen van karren
- aan eind hoek om, naar terras (De Bisschop)

Kwaliteiten

- net poortje (hek is mooier)
- fraaie gevels en steunbogen

7

Shoshannastraat(je)

Kenmerken

- doorgang langs ommuurde synagoge
- geknikte steeg, blinde muren, stenig
- halverwege tuinen met bergingen via trappen
- zijde Roggestraat is een plantsoentje

Kwaliteiten

- groene kop aan Roggestraat

8

Poortje Roggenstraat - Bergplaats

Kenmerken

- historiserend poortje in terugliggend ('80) blok
- mooi doorzicht naar achteren
- poortje komt uit op Bergplaats, autopleintje
- ook andere gangen komen hierop uit

Kwaliteiten

- charmant doorkijkje
- licht-donker effect; maakt nieuwsgierig

9

‘Walsteeg oost’

Kenmerken

- doorsteek tussen twee woningen
- gedeelde opritconstructie
- steeg voert naar binnentuintje met achterommen
- loopt dood, hek verhindert entree Bergplaats

Kwaliteiten

- ondanks intimiteit, toch opengesteld (jammer dat je niet door kunt lopen)

10

Maansteeg

Kenmerken

- doorsteek tussen Brink en Bergstraat (luw)
- rechte steeg, doorzicht naar achteren
- goede staat van panden en gevels in steeg
- zijde Bergstraat gemarkeerd met groen (potten)

Kwaliteiten

- intimiteit / contrast met Brink
- kleinschalig groen maakt steeg persoonlijk

11

Kerksteeg

Kenmerken

- verzorgd hoekpand / kop zijde Bergkerkplein
- groene slinger werkt als poort
- hoogteverschil goed merkbaar
- verzorgde panden, en ook goede andere kop

Kwaliteiten

- potten / groen aan beide zijden
- intiem en persoonlijke sfeer (te gast)

12

Sassenstraatje

Kenmerken

- straatje / steeg als trap
- ingang zijde Bergschild als klein pleintje
- trap in twee delen naar Bergkerkplein
- intiem, historisch, wel veel onkruid

Kwaliteiten

- leuke ervaring, verrassing

13

Muntengang

Kenmerken

- weinig zeggende entree Rijkmanstraat
- opvallende keienvloer, zicht op historisch pand
- klein pleintje met fraai gebouwensemble
- uitmondend in nietszeggend parkeerterrein

Kwaliteiten

- verrassing, besloten
- monumentaal ensemble, verborgen parel

14

‘Zandpoortgang’

Kenmerken

- inpandige doorgang, niet-uitnodigende entree
- eerste deel donker en door bocht geen zicht
- open gang met tuinen, loopt halweg dood (hek)
- aan zijde Polstraat poort (dicht)

Kwaliteiten

- spannende ingang
- ondanks privé wel open (vertrouwen)

15

Bursestraat (vml steeg)

Kenmerken

- (zeer) brede toegang zijde Polstraat
- halverwege pleinruimte met toegang stadhuis
- in bestrating markering, verder veel auto's
- zijde Assenstraat behouden, zicht op nieuwbouw

Kwaliteiten

- stukje steeg aan Assenstraat (rest is verdwenen)

16

Maanhuissteeg

Kenmerken

- markante poort met gietijzeren hek (open)
- mooi doorzicht naar achteren, loopt af (helling)
- fraaie gevels en tuinmuren met bouwsporen
- entree IJsselzijde rommelig en onbeduidend

Kwaliteiten

- aanzicht vanaf Polstraat, en de doorkijk

Duimpoort (vml steeg)

Kenmerken

- brede poort/venster op Grote kerk (hof)
- dominante creme kleuren, typische architectuur
- oorspronkelijke steeg (gevellijn) onzichtbaar
- tamelijk stenige vlakte, weinig verblijfskwaliteit

Kwaliteiten

- venster / doorkijk op Grote kerk (hof)

Sint Jansstraat

Kenmerken

- doodlopend zijstraatje van doorgaande lijn
- luchtboog markeert entree, halverwege nog 1
- steeg liep ooit dood, komt uit op parkeerterrein
- achter muur terras van Huis Vermeer (horeca)

Kwaliteiten

- veelbelovende entree, ook door beeldje in gevel (maar belofte wordt niet helemaal waargemaakt...)

Grote Kerkhof ‘hof’

Kenmerken

- poort in samengestelde zuidelijke kerkwand
- niet echt een steeg, wel intieme ruimte
- in gebruik als terras / horeca, stenig, geen groen
- ietwat onduidelijke functie en toegankelijkheid

Kwaliteiten

- verrassend intieme ruimte, historie, bouwsporen
- waardevol contrast met (drukke) Grote Kerkhof

Kranensteeg

Kenmerken

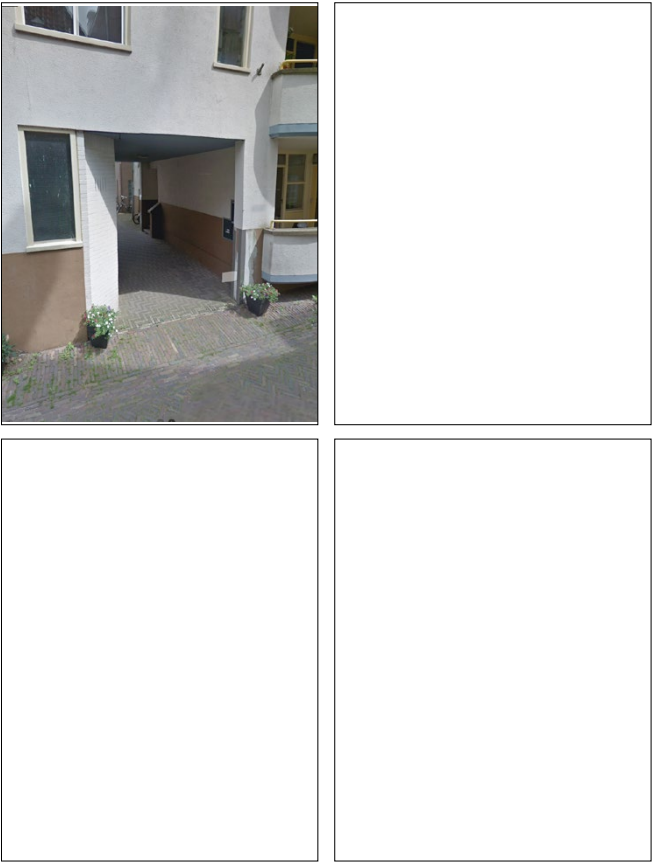
- enige steeg die door plantsoen (door)loopt
- entree tussen 2 panden, links oude muur
- historische sfeer, keienvloer, verzorgd, persoonlijk
- zijde Noordenbergstraat fraai zicht op luchtbogen

Kwaliteiten

- museale kwaliteit van geheel

21

Kloostertuin-poort (1)

Kenmerken

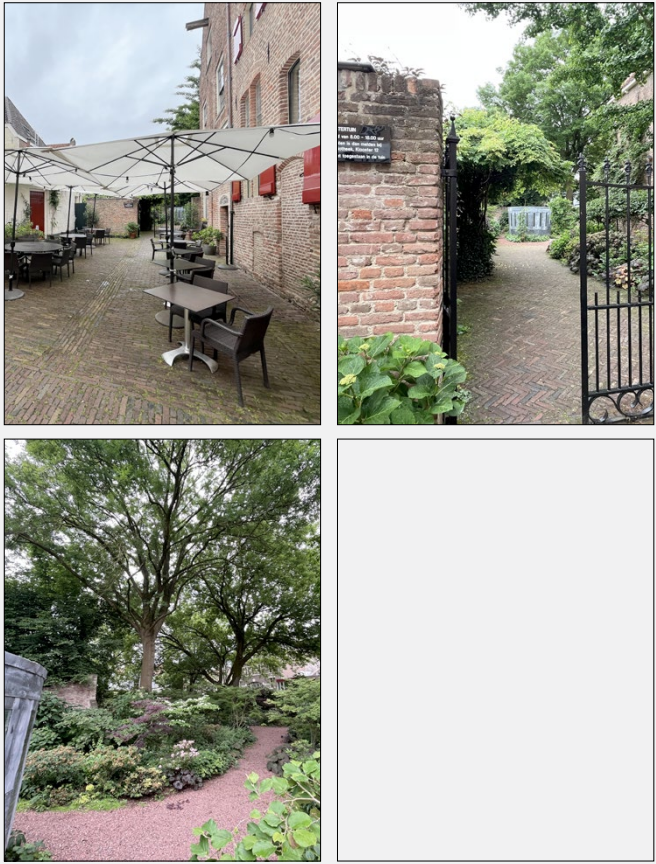
- inpandige gang aan zijde Noordenbergstraat
- minimale markering, potten groen
- doorlopende stadsvloer, sobere aankleding
- zicht op Kloostertuin, afsluitbare gang

Kwaliteiten

- toegankelijkheid

22

Kloostertuin-poort (2)

Kenmerken

- zijstraatje van Het Klooster, pleintje met terras
- daarachter tuinmuur met hek, zicht op park
- weelderig groen, slingerpaden, verzorgd
- rond kunstwerk aan begin

Kwaliteiten

- prachtige binnentuin, uitbundig groen
- fraai hek: groen blijft zichtbaar, ook als gesloten

23

Vijgenboomgang

Kenmerken

- smalle entree aan noordzijde, met hanglamp, paal
- twee totaal verschillende panden, oud-jong
- komt uit in klein hof, beheerd door bewoners
- steeg splitst op in 2 gangen, naar Muggenplein

Kwaliteiten

- beheer / eigenaarschap omwonenden

24

(vml) Noorderbergsteeg

Kenmerken

- in hoek van Muggenplein, doorsteek parkeerpl.
- onderdeel van nieuwbouwblok, netjes, verzorgd
- biedt perspectief op vroegere tracé steeg
- op parkeerterrein verder geen verwijzingen

Kwaliteiten

- doorzicht, porositeit in gevelwand

Barmhartigesteeg (/Gasthuissteeg)

Kenmerken

- entree in hoek Muggenplein, breed, stenig
- relatie met vml. Gasthuissteeg zichtbaar (knikje)
- tamelijk brede onbepaalde steeg, veel fietsverkeer
- kop zijde Papenstraat eenvoudig, terras, groen

Kwaliteiten

- rustig woonsteegje, prive-groen
- hoek Papenstraat: terras, groen

Houtzagersgang

Kenmerken

- eenvoudige doorsteek tussen oud en 'jong' pand
- 1e deel blinde gevels, 2e deel schuttingen
- komt euit op breder achterpleintje (met auto's)
- mondt daarna uit op Lindenplein / woonerf

Kwaliteiten

- functioneel doorsteekje

Molengang(en)

Kenmerken

- zijsteegje van Lindenstraat, wandelgang
- voert langs schuttingen, mondt uit in binnentuin
- splitst in 2 'uitgangen', beide inpandige gangen
- vanaf straatzijde beide gangen met hek en groen

Kwaliteiten

- verrassende binnentuin, toegankelijk
- weelderig groen, intimiteit

'Papengang'

Kenmerken

- zijde Korte Noordenbergstraat onbeduidend
- korte steeg met zicht op lange achterom (zuid)
- qua inrichting sober en stenig
- poort zijde Papenstraat opvallend, plantenbak...

Kwaliteiten

- nagenoeg geen, hooguit poortje Papenstraat

Stenenwal

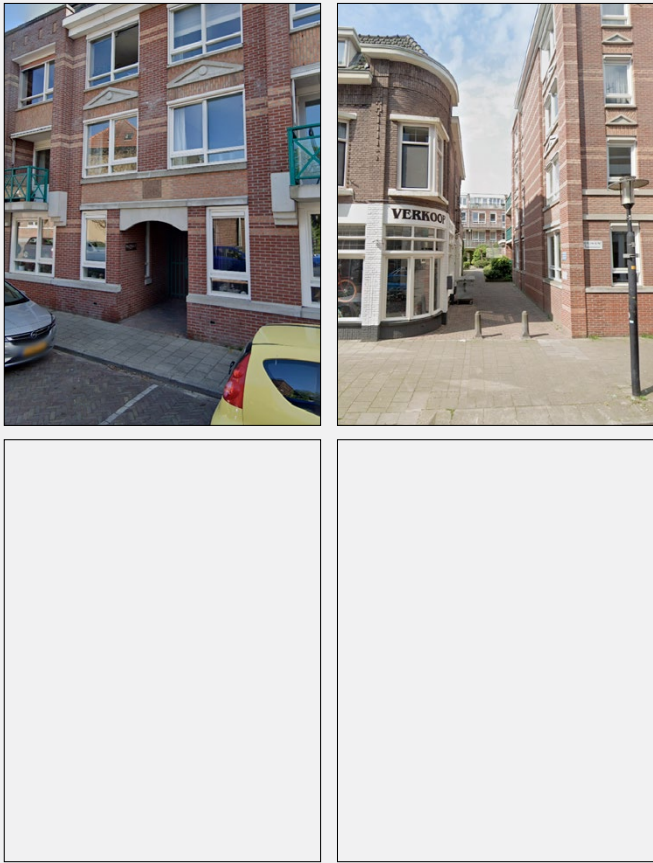
Kenmerken

- tpv vroegere stadspoort wal op / omhoog
- relatief smal, weerzijden bebouwing (ligt lager)
- uitbundig groen, intieme sfeer, collectiviteit
- loopt aan eind dood/schutting, ruimte loopt door..

Kwaliteiten

- uniek intiem laantje, hoogteverschil (hoewel niet echt een steeg)

‘Noordenberghof’ (gangen)

Kenmerken

- aan zijde Noordenberg inpandige doorgang
- afsluitbaar maar staat overdag altijd open
- geeft toegang tot binnenterrein met wat groen
- aan andere kant mooi doorsteekje, 2 panden

Kwaliteiten

- doorgang met afgeronde gevel
- toegankelijkheid van dit hof

Bruijnsteeg (eigenlijk: straat)

Kenmerken

- westelijke entree is bij pleintje, splitsing straten
- brede steeg, praktisch een straat, met auto's etc
- enkele fraaie panden, veel 'zijstegen' en kieren
- kruist met andere steeg, loopt door in Halvesteeg

Kwaliteiten

- variatie van historische panden
- ritme van gangen in gevelwand

‘Bruijne kier’ (naar Nieuwstraat)

Kenmerken

- smalle doorsteek tussen 2 panden, verticaal groen
- historische gevels, intiem, (oude) stoeptegels
- voert naar achteren, wordt iets breder, muren
- stopt bij plaatsje, 2 deuren, 1 achterom Nieuwstr.

Kwaliteiten

- goede markering entree, verrassende gang
- ondanks intimiteit/prive toch openbaar

33

Ankersteeg

Kenmerken

- zijde Bruijnsteeg, links '90 woonblok (corporatie)
- rechts historische panden; verfijnder, groen
- binnen corporatieblok 2 'stegen' naar binnenplaats
- kop zijde Papenstraat groen, potten

Kwaliteiten

- 2 werelden (gevelwanden) die 1 geheel vormen
- individuele expressie / groen
- ondanks ('doodlopende weg') toch toegankelijk

34

Graespleinpoorten

Kenmerken

- gelijkvloerse poorten naar tuin huurblok (#33)
- zijde Papenstraat donkere gang, bocht achterin
- stenig binnenpleintje met groen langs randen
- doorgang naar Bruijnsteeg wel recht en licht

Kwaliteiten

- dat het toegankelijk is

35

Tibbesteeg

Kenmerken

- kruising met Papenstraat 1 afgeschuind pand
- halverwege zelfde woonblokken als Ankersteeg
- richting noorden worden panden groter
- kop Nieuwstraat ruim, met historisch gebouw

Kwaliteiten

- steeg noch straat, wel multifunctioneel...

36

Halvesteeg

Kenmerken

- kop gemarkeerd met 2 witte panden (corporatie)
- daarachter tamelijk grote ruimte, autoparkeren
- ook zicht op zuidelijk gelegen tuin, door hek
- 'steeg' stopt bij garage, met doorzicht op tuin

Kwaliteiten

- de ervaring van de binnenruimte, en het groen

Leusensteeg

Kenmerken

- westelijke entree bij pleintje, splitsing, als bij #31
- ‘noordwand’ gevormd door oud KPN-gebouw
- breed, auto’s, rommel, graffiti, voelt als ‘stadsrand’
- kop aan zijde Kuiperstraat netter, mooie panden

Kwaliteiten

- geen, hooguit de hoek met Kuiperstraat, als plek

Hagensteeg (nu: straat)

Kenmerken

- zeer brede steeg, zuidkop is onderdeel van plein
- aan beide zijden (‘jonge’) gebouwen met balkons
- nagenoeg geen historie meer, veel verkeer, auto’s
- halverwege ingang parkeerterrein (doorgang #39)

Kwaliteiten

- nagenoeg geen

Spinhuissteeg (poorten)

Kenmerken

- brede hoge doorgang door naoorlogs gebouw
- achterliggend terrein ligt lager, met parkeren
- zicht op achterkant groot gebouw, blinde gevels
- poort Smedenstraat nagenoeg identiek (mozaiek)

Kwaliteiten

- geen, hooguit het groen

‘Engesteeg’

Kenmerken

- bewoonde steeg, smalle kier tussen 2 panden
- rechts zit een toegangs/nooddeur
- toegankelijk tot eind, meerdere adressen
- geen klinkers maar stoeptegels, waarsch. prive

Kwaliteiten

- intiem, toch toegankelijk (vertrouwen)
- aardig voorbeeld van een woonsteeg

41

Duivengang

Kenmerken

- zwart hoekpand op de kop van Broederenstraat
- in steeg: panden/plinten ('80-'90); weinig allure
- overkapt pleintje met trap/helling; links een school
- graffiti, fietsen, noordzijde fraai pand / doorgang

Kwaliteiten

- doorgang door historisch pand
- aanwezigheid van tuin/terras

42

Smidsgang

Kenmerken

- vrij harde rechte steeg naar parkeergarage
- geen plint, beide gevels (o.a HEMA) gesloten
- recent aangebracht: brede molgoot en lampen
- geen meubilair, groen of andere elementen

Kwaliteiten

- aardig avondbeeld (verlichting)

43

‘Korte Bishopsteeg’

Kenmerken

- ingang van de steeg gemarkeerd door luchtboog
- veel adressen, druk gebruikte woonsteeg
- afsluitbaar, maar hek staat open (vertrouwen)
- steeg eindigt bij overkapt plaatsje en achterbouw

Kwaliteiten

- de entree, met luchtboog
- dat het toegankelijk is (koesteren)

44

‘Keizersgang’

Kenmerken

- coupure in de 19e eeuwse bebouwingswand
- afgeronde gevel aan 1 zijde, andere hoekpand
- verbindt Keizerstraat met achterliggend terrein
- vrij brede doorgang, met name voor fietsers

Kwaliteiten

- kop Keizerstraat (architectuur)
- functioneel

Spijkerboorsteeg (noord)

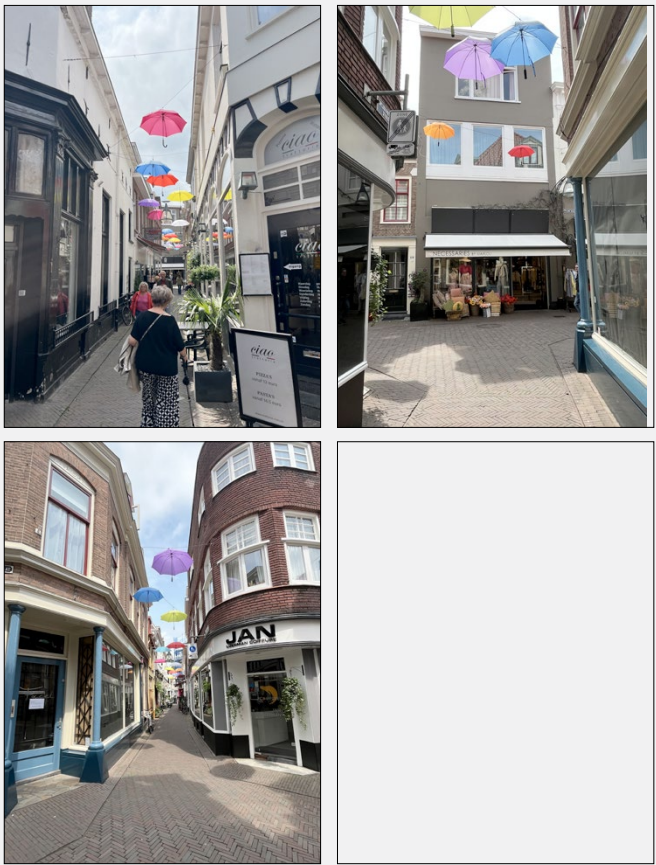
Kenmerken

- entree Brinkzijde ietwat verstopt door terrassen
- bruisende knusse winkelsteeg, paraplu's als 'dak'
- halverwege bajonet, met links poortje naar VVV
- eindigt bij Grote Overstraat, afgeschuinde gevels

Kwaliteiten

- schaalcontrast: grote Brink, smalle steeg
- sequentie van plekken: terras, groen, knik, poortje, pleintje, etc

Spijkerboorsteeg (zuid)

Kenmerken

- afgeschuinde gevels hoek Grote Overstraat
- rechte steeg, geen onderbrekingen, 'eindpand'
- verzorgde puien, uitstallingen, vloer, paraplu's
- t-kruising Kleine Overstraat, gevels afgeschuind

Kwaliteiten

- fraai puien, panden en plinten

Jordenshof (gang)

Kenmerken

- toegang gemarkeerd door historische poort
- gladgestucte gevels, geen bouwsporen zichtbaar
- na tweede poort entree hof; 'niet betreden' (privé)
- in verlengde van de gang zit nog een poort, dicht

Kwaliteiten

- verborgen groen hof, contrastkwaliteit

Treurnietsgang

Kenmerken

- zuidelijke entree: zeer ruim, deel van 'pleintje'
- enige steeg met asfalt als verharding, royaal
- muurschildering, halverwege garages en afval
- noordzijde zeer brede doorgang, veel fietsen

Kwaliteiten

- de overmaat, het groen (enorm potentieel)

49

Stadshof (poort)

Kenmerken

- nieuw gecreëerde doorgang, terugliggend hek
- voormalige begane grond winkel, afgewerkt
- gang voert naar binnentuin, met muren, bomen
- onderdeel van project: stadshof

Kwaliteiten

- fraai vormgegeven poort, toegankelijk hof
- relatie met Treurnietsgang

50

Pontsteeg

Kenmerken

- ingang net niet in verlange van Grote Overstr.
- steeg met vrijwel gelijke gevels, fietsparkeren
- moeizame kwaliteit panden, puien, veel graffiti
- (te) grote lampen, halverwege plein, liep ooit door

Kwaliteiten

- van beide kanten zicht op groen (boom)

51

Striksteeg

Kenmerken

- haaks op Pontsteeg, eens t-splitsing, nu weg
- steeg start nu in feite pas bij hoek museum
- enige functie is toegang naar 2 panden/garages
- eindigt bij een met verf afgebakend pleintje

Kwaliteiten

- ondanks de situatie best verzorgde staat

52

Proosdijpassage (gang)

Kenmerken

- schakel tussen (halfopen) binnenterrein en straat
- met tekst en puntdak gemarkeerde entree passage
- bestrating loopt niet door, passage eigen wereld
- tussen passage en doorgang/straat een open plek

Kwaliteiten

- de verbinding an sich, vrijwel geen leegstand
- opgeknapte kop/entree aan Lange Bishopsstraat

Sandrasteeg

Kenmerken

- entree Lange Bishopsstraat: 2 witte hoekpanden
- tamelijk breed, zicht op Proosdij, witte gevelwand
- halverwege een tuinmuur, andere kant een poort
- bij Proosdij hoek om, overkapping, 'voortuin'

Kwaliteiten

- fraaie entree / 'inleiding' op het stenen huis (al ervaar je dat nauwelijks)

Aantekeningen

[illegible]

**FREE
LAND
SCHAP**